

AVE MARIA

DECEMBER, 1933

“ AVE MARIA ”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem
v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene

Franciscan Fathers,

VERY REV. BERNARD
AMBROŽIČ, O.F.M.

Comm. provincial.

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Manager—Upravnik:

REV. BENEDICT

HOGE,

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Editor—Urednik:

REV. ALEXANDER

URANKAR,

1852 W. 22nd Place,

Chicago, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

VSAK NAROČNIK

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Je-
zusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za na-
ročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so
za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila
Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem oziru pod-
pirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja
naročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu
Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali,
pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je
bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče
idejalnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Se-
daj razumeš. Ave Marija utira pot tem študendom.

OBENEM SI APOSTOL

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija
krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen
ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih
katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli
je naročen na Ave Marijo, je tudi propagator verske
misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne
samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave
Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva
Jezusovega.

NOVEMU NAROČNIKU

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti
za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako po-
ljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah
priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Pove-
sti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi v razvedrilo in
pouk. Rabiš razvedrila na vsak način. Sezi po Ave
Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti
v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti
nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem,
da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

STAREMU NAROČNIKU

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobrotnik
naš. Toliko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše
skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi.
Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate
zelo težki. Stanoviten bodi in ostani z nami.
Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisari-
jata. — Za naročnike in dobrotnike es bere vsak mesec
sv. maša.

AVE MARIA

Decemberska šte. 1933—

Nabožni mesečnik.

—Jubilejni letnik XXV.

_____

_____

_____

Bog v jaslicah blagoslovi vse naše
dobrotnike. Zadovoljnosti in sreče
jim daj, da bi jim letošnji svetonočni
zvonovi zapeli veselo pesem miru in
lepših dni.

Slovenski oo. frančiškani.

_____

_____

_____

V Betlehem se vije cesta bela.

Rev. J. C. S.

XCESARSKIH uradih po vsem rimskem cesarstvu je bilo nenavadno živahno. Povsod so kopičili cele sklade papirusa za bližnje popisovanje ljudstva. Cesar Avgust je ukazal, da "naj se popiše ves svet".

V Judeji je bilo kakor v kakem mravljišču. Vsak je hitel v kraj, kjer je bil rojen, da bi zadoštil cesarskemu ukazu in bil zapisan v knjige.

Po cestah je bilo vse polno ljudi, ravnotako po stranskih ulicah. Eni so se gnetli tu, drugi zopet tam. Le kratek pozdrav: "Mir s teboj!", pa si je vsak obrisal potno čelo in hitel dalje.

"Kako dolgo, o Gospod, boš pustil še svoje ljudstvo pod tujim jarmom, v podložništvu poganov? Kako dolgo bomo še morali prenašati to ponižanje za kazen davnega greha? Pošlji, o pošlji, Gospod, Mesijo, da bo obnovil zapadlo slavo našega kraljestva! Pošlji ga, da bo stopil ko rosa s svojim blagoslovom na naša polja, naše vinograde in vrste, da bo stopil v naše duše in jih napolnil z radostjo, kakor razveseljuje vino človekovo misel! Pridi, vzami od nas sramoto, ti mogočni, strogi, pravični, usmiljeni Bog!" — S takimi mislimi, ki so kakor blisk preletovale duše, so hitele trume judovske do rojstnega mesta svojih prednikov, da bi tako zadostili ukazu rimskega orla — cesarja.

* * *

Po cesti v Jeruzalemu gresta dva potnika. Starši mož, sive brade, temnih dobrotljivih oči; mlada komaj šestnajstletna deklica, nad vse krasna in nežna. Jožef, tesar iz Nazareta, in Marija, njegova nevesta. Gresta v Betlehem. Sta iz Davidovega rodu, zato mora iti tja, da bi jih zapisali v popisno knjigo. Revščina, pa tudi red je videti na njuni obleki in njunem obnašanju. Na obeh je videti in čutiti nekaj vzvišenega, plemenitega, toda ne ker sta prihajala iz kraljevega rodu Davidovega, marveč radi njunih duš, ki žare, kakor bi skrivale veliko tajnost, sveto srečo.

Gresta drug ob drugim, molče, počasi. Le spoštljiv, skrben pogled poleti tuintam k devici, ki stopa ob njegovi strani. "Uboga, blagoslovljena, sveta!" In Marija zre zopet očesom polnim zapanja in prošnje na svojega varuha — ženina. "Ti dobri, potrpežljivi, častljivi mož! Kako ljubezen in čast zaslužiš, da tako samozatajevalno in previdno obnašaš napram njej, ki nosi v sebi nerazumno skrivnost življenja!" Edinole v duši si zamenjavata oba potnika svoje vzajemne čute spoštovanja, ljubezni in zaupanja.

Toda ceste noče in noče biti konec. Sveta mladenka skriva svojo oslabeledost, njen varuh pa vidi vsak trepet njenih ustnic in plahi pogled njenih globokih oči. Prešla sta vso Samarijo, vstopata v Judejo.

V Bethel jih čaka počitek. V "Khanu" (obcestna gostilna) bo že še prostora za dva uboga potnika.

Dopel je pobožni tesar svete psalme, vlegla sta se oba k počitku.

Spanje je kmalu premagalo sveto mladenko, na koje čistem obrazu se razlivajo prva znamenja materinske dostojnosti. Šepetajoč znova: "Glej, dekla sem Gospodova" je zaspala. Spi srečno, kakor bi sami angeli prepevali njeni duši uspavajočo pesem.

Njenega varuha pa mučijo skrbi. "Kje bom našel postelj za Marijo, ko bo prišla težka ura njenega življenja? Kdo jo bo sprejel v hišo, kdo bo poskrbel za njo tako, kakor zahteva to njena čast in nežnost? O Bog, pomagaj mi in ostani pri nas!"

Takoj se pa spomni na kraj, kjer sedaj počivata. Sta v Bethelu, domu božjem.

Tu je Jakob, bežeč pred jezo svojega brata Ezava, zaspal, tu je videl tajinstveno podobo božjega varstva. "In videl je v spanju lestvico, stoječo na zemlji, in njen vrh se ej dotikal neba; in angeli božji so hodili gori in doli po njej, in Gospod je bil oprt na lestvico in mu je rekel: Jaz sem Gospod Bog Abrahama, očeta tvojega, in Bog Izaakov: zemljo, na kateri spiš, bom dal tebi in tvojemu zarodu. In zarod tvoj bo kakor prah zemlje; razširil se boš na zahod, na vzhod, na sever in na jug; in blagoslovljeni bodo v tebi in v tvojem zarodu vsi rodovi zemlje. In tvoj varuh bom, kamorkoli pojdeš, in nazaj te pripeljem v to deželo; in ne poneham, dokler ne izpolnim vsega, kar sem govoril." (I. Mojz. 28, 12-15.)

Vse to si predstavlja Jožef v duhu in šepeta besede, ki so se tako vtisnile v njegovo dušo. Spominja se, kar mu je nekoč pripovedoval njegov oče, pobožno pravljico judovsko: kako je Jakob, videč najvišjega Gospoda, vstal in hotel po lestvici k njemu priti. Ni mogel, pa ni mogel; neka nevidna moč ga je držala za noge. Kako težko je iti proti nebesom, kjer tlači teža greha! —

Tudi Jožef je zaspal. In kaj vidi v spanju? Zopet to skrivnostno lestvico in angele, stopajoče doli po njej. In Bog zre milostno na njega in pravi: "Jožef iz rodu Davidovega! Tebe sem

izbral za varuha svoji ljubljene hčeri, tebe sem postavil za rednika svojega Sina. Le miren bodi in zanesi se na mojo pomoč! Bodi obema čuječ varuh, ker po tem potovanju boš vstopil v moje kraljestvo, v kraljestvo mojega Sina! Jožef, nebeško kraljestvo te čaka!"

In Jožefu se zdi, da hitro stopa po lestvici višje in višje k samim angelom; na božji migljaj mu gre eden naproti. Dve liliji drži angel v svoji roki, in ko se približa Jožefu, odda mu obe. In Jožef stopa poln sreče po lestvici doli; eno lilijo da svoji vzvišeni nevesti, drugo obdrži za se. Nebeška blaženost se razliva po njegovem obrazu, sreča, veselje razgreva njegovo dušo.

Zjutraj se je Jožef prvi zbudil. Spominja se svojih sanj, hitro se obrne, da bi pogledal svojo družico, potnico Marijo. In kaj vidi?

Mirno spi Marija, okoli njene glave se pa vije bela lilija. In druga lilija se klanja na njegovo glavo in družji svoj cvet z njegovimi sivimi lasmi.

Bog je govoril k njemu v sanjah. Sladka podoba je izginila, lilije so pa ostale.

* * *

Polna svetega strahu sta se podala sveta potnika na daljno pot. Saj bota prej, nego se bo sklonilo sonce v morskih voda, na koncu svojega potovanja.

Cesta je bila trda, liste fig in sikomov, ki so rastle v vrst ob cesti kakor spoštljivi spremljevalci potnikov sta že poparila slana in mraz. In na zemlji je bilo tisoče in tisočih malih zvezdic, katere je potresla zima na pot tem, katerim so že nebesa dala bele lilije.

Pri vodnjaku, kamor so v svoj čas priganjali pastirji svoje čede, sta se oba vsedla. Jožef je razvezal svojo skromno culico in vzel iz njega zadnji košček kruha. Razdelil je in ga podal svoji družici. S hvaležnim pogledom ga je ta vzela in ga pričela po molitvi jesti. Komaj pa je snedla nekoliko grizljejev, je prosila svojega sopotnika za požirek vode. In ko pogleda v vodnjak, če je kaj vode v njem, za katero je prosila, zapazi v svoje največje zaučdenje, da je gladina pokrita s trdo, belo skorjo, na kateri je bilo vkresanih nebroj najkrasnejših cvetlic. Kaj takega ni še nikoli videla pri nazaretskem vodnjaku.

"Kako čudno je pokrita ta voda, in poglej, kako krasne cvetlice so v njo vtakane," je rekla sveta mladenka k Jožefu.

In kaj de on? "Ali nisi ti, Marija še nikoli videla leda na vodi! Pa bo že tako; ti še nisi doživela mnogo mrzlih zim! Ista božja voda, ki vzbudi iz zemlje pomladi na tisoče bujnih cvetlic, kreše po zimi bela drevesa in cvetlice v ledena

polja. In veš-li, kaj pomenijo? Poslušaj! V jutranji zarji se dviga sveta devica, z nogami stoji na mesecu, okoli njene glave je venec belih rož, kača pa, ki je naše prve starše zapeljala v raj, tlači glavo k zemlji. In tej sveti devici prinaša pomlad svoje prve cvetoče lilije in sedmokraskas, obsipa je preko leta z rožami, pozdravlja jo v pozni jeseni s krizantemami. Pa tudi zima noče zaostati in biti popolnoma brez daru. In ker zaostanj kliče k speči zemlji, da bi ji posodila svojo krasoto, prosi mraz, da bi njeno obleko okrasil s cvetlicami na vodi in oknih! Sprejmi nežni dar uboge zime, ki nima dišečih cvetlic. Sprejmi pozdrav njenih srebrnih ustnic, da ne bi zardela pred drugimi letnimi dobami, ker bi sicer ne imela ničesar, s čimur bi počastila Mater božjo!"

In Marija je z rudečico, ki je oblila njena lica, poslušala to čudno vest. Molče sta potovala dalje.

* * *

Z daleka se svetijo beli mramornati vrhovi templja. Jeruzalem je blizu. V svetem spoštovanju zreta oba potnika na Sveto mesto. Sem so hodili leto za letom k velikonočnim praznikom, tu so prosili v skupni molitvi: "Nebesa naj rose, in oblaki naj dežujejo Pravičnega, odpri se zemlja in daj nam Odrešenika." In sedaj čutita oba v svoji duši, da je Bog to molitev uslišal. Pod srcem svete Device poganja cvet, po katerem je hrepenel svet. Toda danes ne hitita k Svetemu mestu; danes imata drug cilj pred očmi: Betlem. Zato gresta okoli golega griča, ki se vzpenja žalostno pred vratni mesta, hočeta iti mimo mesta. Ni časa, da bi šla v mesto; prej nego bo noč, hočeta biti na svojem cilju.

Ob poti blizu griča pa stoji mož in obtešuje dva trama. Trske lete okoli, in godrnjaje govori mož sam seboj. In ko jih je obtesal, položi drugega čez drugega in jih zbije vkup. Jožef, tesar po poklicu, gleda njegovo delo. Ne more pa razumeti, čemu bota ta dva trama. Zato pozdravi moža in vpraša, čemu bo služilo njegovo delo.

"Ah, za to ne bo nikdo hvaležen! Ta, za katerega se pripravlja, ne hrepeni po njem!", odgovori mož. "Bo to križ za zločince —!"

Jožef se ustraši. Tudi Devici Mariji postane tesno pri teh besedah. Kako grozen je ta kraj, kjer se izvrše smrtne kazni, usodna Golgota, mimo katere sta ravno kar šla!

* * *

Molče gresta dalje. V Jožefovi duši se oglašata enkrat skrb, enkrat radost. Skrb, ker ne ve, kaj prinesejo prihodnji dnevi; radost, ker je zopet na tleh, kjer je preživel toliko srečnih dni. In

davni spomini ožive, kakor ožive cvetlice, ki smo jih dali v vodo. O zlati spomini sivih las!

Ni vzelo niti tri ure več, pa so bile že videti prve strehe belih betlehemskih hiš. Sonce gre že na zaton, na vzhodu se prikazujejo prve zvezdice. Sta v Betlehemu. —

Jožef gre v mesto, da bi preskrbel prenočišče za svojo sveto, vzvišeno družico. Marija pa sedi pred mestnimi vratmi, pod široko palmo in se plašno ozira okoli. Večerni mrak mrak razprostira svoja siva krila; povsod opaziti sveto tišino pred soboto, Gospodovim dnevom. — Kako bučno je bilo v Jeruzalemu, kako mirno, tiho je tu! Tako kakor ob večerih na vrtu v Nazaretu, kjer stoji sedaj njuna hišica prazna. O dragi dom, o moj dragi Nazaret! Kako daleč, daleč je do tebe! —

Z bližnjih ravnin pa je slišati tu in tam sladki glas pastirske piščalke. Mlad pastir piska na njo in prepeva zraven: "Kako krasna si, prijateljica moja, kako krasna! Vstani, hiti, prijateljica moja, golobica moja, lepa moja in pridi! Vsa lepa si, prijateljica moja, kako lepa si!"

Pa naglo utihnejo glasovi in tiha noč zagrne vso pokrajino.

Z neko tesnobo v duši se ozira Marija po svojem dobrem spremljevalcu. Ne prihaja še. Tam na vrtu, pri zadnji hiši, je pa slišati sladki glas pevčev: "Pridi, pridi ti, ki si krasna ko jutranja zarja, krasna ko mesec v svojem blesku in čista ko sonce. Pridi, ti vzvišena hči Eve. . ." In zopet se ozre, če Jožef že gre. Toda ne sliši nobenega koraka. Še bolj plaho se zavije v svoj plašč in skloni glavo. — In zopet sliši glas: "Pognala bo mladika iz korena Jese in cvet se bo razcvetel iz stebela". In še več glasov se pridruži temu spevu: "Roso dajte, ve nebesa in oblaki naj dežujejo Pravičnega! Odprj se zemlja in daj nam Odrešenika!" Marija je vsa prevzeta; pobožno poslušša petje pastirjev, ki pozdravljajo s pesnimi davnih kraljev in prorokov predvečer Gospodovega dne. —

Končno se je Jožef vrnil. Z veseljem zre Marija v njega. Toda obraz njenega varuha je tako resen, žalosten. Skrbno se obračajo njegove oči na vse strani, usta, ki so prej vedno tolažila in osrčevala, molče.

"Kako sem vesela, da si zopet tu," pravi Marija.

Z bolestjo pa odgovarja Jožef:

"Kako trdosrčni so ljudje v Betlehemu! Šel sem od hiše do hiše, povsod sem prosil za skromno prenočišče. Šel sem k sorodnikom; lepo so me pozdravili, za prenočišče — pa pravijo — pri njih ni prostora. Šel sem k znancem, kjer sem nekdanj delal; tam se mi tudi ni bolje godilo, je povsod vse polno tujcev. Tudi gostilne so vse prenapolnjene, ni prostora; rekli so, da ga ni, tudi če bi hotel z zlatom plačati. Bog ve, kje boš danes prenočevala, moja sveta družica!"

"Bog to gotovo ve," de Marija, "on ne bo pripustil, da bi čez mero trpela." Tresoč se je vstala in oprta na rame svojega varuha gre s težavo dalje k mestu.

Med tem jima pa pride naproti ubog pastir. "O povej mi, dobri mož," pravi Jožef, "kje bi našel kak reven kotiček za svojo družico, ki je tako utrujena in blagoslovljena? Komaj že leze in bojim se, da si vsled dolge poti nakoplje še kako bolezen."

In pastir pravi na to: "Rad bi vama dal prenočišče, verjami mi, iz srca rad; saj Boga pogosti, kdor vzame tujca pod streho, kakor je to skušil naš praoče Abraham. Danes pa to ni mogoče. Moja žena je bolna, in otročiček v zibelki vedno kriči. Bilo bi to slabo prenočišče. Pa nekaj ti povem. Kakih petsto korakov od tu, tam na jugovzhod, na vrhu grička, je naš pastirski hlev. Postavili smo ga za ovce, da bi bile pod streho, kadar je hud mraz ali pa če dežuje; vsaj veš sam, kako težko se posuši kožušek, če se je zmočil. Danes je pa tam prazno; moji prijatelji so šli danes malo dalj in se ne bodo vrnili. Tja pojdiva, bo toplo tam, in tudi slame ne manjka! Bo gotovo tam boljše, kakor pa tu na prostem v mrazu in vetru. No, lahko noč, in Gospod ostani z vama!" — To je rekel in šel naglih korakov naprej. — In Jožef pelje Marijo; gresta v pastirski hlev. Ni vzelo dolgo, pa sta bila v votlini, v pastirskem hlevu. Slame, suhega listja je bilo dovolj. In skrbni mož je pripravil ležišče svoji sveti družici in jo prosil nežnim glasom, naj se vleže k počitku.

Marija pa je z molitvijo v duši sedla na tla; ustnice njene znova šepetajo: "Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!" Jožef pa zre in zre v njo, in se noče uleči. Njegov obraz zardeva; in kakor bi se ga bil dotaknil angel s svojim krilom, kakor bi mu nekaj šepetal, ravno tako se mu zdi. Znotraj pa sliši glas: "Jožef, ne delaj si skrbi! Svojo dušo obrni k Bogu, on bo tvoj pomočnik! Približala se je skrivnost večnosti, pričakovani trenotek prihaja in ti boš varuh, rednik Tega, ki prihaja z nebes." In za-

čuden gleda Jožef okoli sebe, pa ne ve, odkod ta glas prihaja.

Marija je zadremala. Sveta Devica je zatisnila svoje oči, da bi jih zopet odprla kot Mati

slišati je slavnostni spev: "Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

Bodi pozdravljen, blagoslovljen, česčen trenutek svete božične noči! Bodi pozdravljena sveta Mati božja! Bodi pozdravljen, Sin božji, tu na

božjega Deteta. Noč je umolknila, zemlja usnula; nebo se pa odpira. Veliki trenutek prihoda se bliža. Okoli votline se zbirajo angelski kori,

zemlji! Moje srce je kakor ona zapuščena, prazna betlehemska votlina! Pridi, o pridi v moje srce, božji Izveličar! —

Legenda.

Rev. J. C. S.

GROZNE sanje so prestrašile Jožefa, rednika Jezusa Kristusa. Vedno je lepo in srečno zaspal, odkar se je z božjim Sinom in sv. Materjo za stalno naselil v Betlehemu. Tam nedaleč od Jeruzalema si je želel, da bi rastel On, po katerem so vsak dan hrepenele molitve v templju. Zato se je preselil iz Jeruzalema v Betlehem.

Ves srečen je bil radi češčenja, katero so skazali trije Modri njegovemu varovancu. In kako strašna prikazen je pretresla njegovo dušo! "Angel Gospodov se je prikazal Jožefu v spanju in mu rekel: Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater, in pobegni v Egipt, zakaj Herod hoče dete umoriti." (Mat. 2, 13.)

Skrbni varuh ni čakal in odlašal niti trenutek. Oskrbel je in osedlal osla, natihoma je zbudil Mater, jo posadil s spečim otrokom v naročju na oslička in takoj še v noči hitel iz Herodove bližine.

Zvezde so svetile na poti. Neka tesnoba mu je stiskala srce. Molče sta hitela k cesti, ki pelje v Egipt, po kateri je šlo podnevi mnogo karavan.

Vsaki dan bega je bil velika preskušnja, in le zaupanje v Gospoda, ki je po angelu oznanil svojo voljo, je bila ščit potnikov.

Kolikor bolje sta se oddaljila od Jeruzalema, toliko bolj mirna sta postajala. Privoščila sta si vedno več počitka, kolikor več dni je minulo od one strašne angelove vesti. — —

* * *

Popoldansko solnce je precej pripekalo, ko sta precej trudna sedla poleg prašne ceste. Ne-

koligo trgovskih karavan je šlo že mimo njih. Čez malo časa je bilo pa slišati iz daljave peketanje konjskih kopit. V solnčnem siju so se bleščale sulice in čelade jezdecev.

Težke slunje so obšle Jožefa in božjo Mater. Gotovo prihajajo Herodovi vojaki. Kako bi le skrila pred njimi božje Dete?

Skrbno je gledal Jožef okoli, kje bi bila kaka votlina ali hlev, kamor b se skrili. Na ravnini, kjer je rastle le nekaj malo sikomor, se ni bilo mogoče skriti.

Tu je zasvetila srečna misel v glavi varuha. Stori vse, kar je v njegovi moči. Gospod bo že dokončal delo; Jožef vzame pšenico, ki jo še ostala v vrečic in jo začne hitro razsevati po bregu ob cesti. In glej, pšenica je pričela naglo rasti, vsak trenutek je postajala višja, tako da je naenkrat zakrila Marijo z Detetom v naročju.

Z gorečo molitvijo zahvaljujoč je stopil Jožef k cesti in zrl v daljavo. Spehani pridrve jezdec, se postavijo pred njega in ga vprašajo strogim glasom: "Jud, poslušaj in govori resnico! Si li videl bežati po tej cesti moža z ženo in otrokom?"

"Da, mnogo ljudi je šlo po cesti in mnogo družin. Marsikatero družino sem videl tod hiteti."

"Kako so bili oblečeni, kako so izgledali?"

"Tako kakor jaz. Po govoric so bili iz Galileje. Mož je bil moje starosti, ona pa mlada mati z otrokom v naročju."

"To so brézdroma bili ti, ki jih iščemo," so rekali vojaki drug drugemu.

"A kam so šli? Kdaj si jih videl?"

"Ravno, ko sem razsejal to-le pšenico."

Jezdec, so stali, niso vedeli kaj storiti. Videti jim je bila nevolja in jeza na obrazu. In po daljšem molku so rekli: "Ne izplača se, da bi šli še dalje. Gotovo so že pobegnili." Obrnili se konje in se vrnili po poti, po kateri so prišli, zopet nazaj.

Molče je stal Jožef in hvalil, slavil Gospoda, ko so vojaki zginili. Potem je šel pa med pšenico, ki je tu zrastle in pokimal sv. Materi. — Podala sta se zopet na pot.

* * *

Kristus skrit v pšenici — je to prvi simbol zakramenta, katerega je postavil pri večerji na Sijonu. V ubogi podobi pšeničnega kruha je skrit, časte ga verniki, ne vidijo ga pa oči njegovih sovražnikov.

Bela žena Farnhamska.

Iz irske zgodovine. — J. C. S.

GRAD Farnham v wesford-ski grofiji na Irskem je imel jako burno zgodovino. Sezidal ga je Anglež Adam Loftus, ki je proslul za časa vlade kraljice Elizabete vsled krutega preganjanja irskih katoličanov. On je bil, ki je ukazal na nezaslišan način mučiti junaškega nadškofa Diarnnida; vtakniti je dal njegove noge v z vrelo smolo napolnjene škornje, ni pa mogel kljub vsemu trpinčenju premagati njegove stanovitnosti, nadškof je umrl mučeniške smrti. Od te dobe je bil grad predmet najbolj grozних spominov, četudi je spremenil lastnika.

V drugi polovici 18. stoletja je kupil ta grad angleški plemenitaš Karel Tottenham. Nastanil se je za stalno s svojo soprogo in hčerjo Anico. Anica Tottenhamova je bila prava krasotica dvajsetih let, resnega pa istočasno jako nežnega značaja in narave. Njeno življenje na gradu Farnham je bilo prav samotarsko, oče je bil jako strog, nedostopen mož, njegova druga žena je pa ravnala z Anico kot prava mačeha. Razun najbližnjih sorodnikov ni nikoli bilo koga na obisk.

Ko so nekega zimskega večera, ko je zunaj divjala prav silna burja, sedeli vsi tri s knjigami pri gorki peči, je nekdo z vso silo potrkal na grajska vrata. Bilo je to tako nekaj nepričakovanega in nenavadnega, da so vsi trije poskočili iz svojih sedežev. Kdo le prihaja k njim tako pozno in v taki burji?

Med tem je pa služabnik odprl vrata in naznanil, da nek mladi tujec prosi za prenočišče. Je baje na poti, v snežni burji je zašel, in luč iz grada ga je privedla sem.

Tottenham je takoj vzel tujca pod streho in mu dal postreči z jedjo in pijačo. Tujec se je pa skazal tako prijetnega družabnika, da sta ga grof in grofica prosila, naj ostane nekaj dni pri njih. Vsi so se razveselili, posebno pa Anica, ko je mladi tujec obljubil, da rad ustreže njihovi želji. Njemu na čast so priredili vsak večer dobro večerjo, h kateri so povabili tudi sorodnike. Zabavali so se s pripovedovanjem raznih dogodkov, posebno pa z godbo, s petjem, igranjem kart, ki je bilo za gosta največja zabava. Tujec in domača hči sta bila vedno spoluigralca in sta dobila vsako igro.

Ko je bila nekega večera igra v najlepšem teku, sklonila se je Anica žarečih lic po robec, ki ji je padel na tla. Naenkrat je grozno zakričala, tako da jo je bilo slišati do zadnjega kota v gradu, ozrla se zmedenimi očmi po vseh navzočih in se zgrudila v smrtni nezavesti na tla. Povedala je,

da je imel njen šaljivi družabnik kopito mesto noge!

Med tem, ko so se prestrašeni starši trudili, da bi spravili omedlelo hčer k zavesti, je pretresel grad silem grom. Njihov čuden gost se je pogreznil v zemljo, pustivši za seboj neznosen smrad. Tako se je pojasnila skrivnost Aničine prestrašenosti.

Uboga Anica se je sicer probudila iz nezavesti, toda prišla je ob razum. Vsaka zdravniška pomoč je bila zastonj. Kot noro so jo zaprli v takozvano "zrcalno" sobo, kjer je padla v popolno duševno tmo, katere jo je rešila nekako čez leto dni usmiljena smrt.

Čas je zginjal, in v gradu se je naselila druga družina, znana vsled svoje gostoljubnosti. Nekoč je bil njihov gost oče bodočega protestantskega pastorja, ki je pripovedoval sledeči čudni dogodek.

Bil je krasen jesenski dan, in grad je bil poln veselih lovcev. Slučajno so nakazali očetu pastoru za prenočišče takozvano "zrcalno" sobo. Njega ni to nič prestrašilo, ker njemu ni bilo nič znanega o ti sobi z žalostno usodo Anice Tottenhamove.

V sobi je bila starodavna paradna postelj s štirimi visokimi stiblnički, baldahinom in zagrinjali. Komaj pa je legel v postelj, ko je bilo težko zagrinjalo z vso silo odtrgano od postelje, neka črna postava se je vrgla na postelj in lajala kakor razdražen pes. Misleč, da kdo mladih ljudi zbija z njim kake neumne šale, je vstal in prižgal luč.

Videl je, da je sam v sobi, da so vrata zaprta z zavoro, kakor je zaprl vse sam, predno je legel. Edina omara v kotu, je bil še kraj, kjer bi se bil porednež lahko skrnil. Skrbno jo je pregledal, pa nikoga ni našel. Končno je rekel sam pri sebi, da je vse to le sama njegova domišlija, se vlegel in zaspal.

Poznje se je udeležil pisec tega dogodka velike slavnosti na farnhamskem gradu, slučajno ali pa morda namenoma so tudi njemu dali "zrcalno" sobo. Poslušajmo, kaj pripoveduje on: "Prečul sem večji del noči s čitanjem zanimivega članka v časopisu. Polna luna je svetila skozi dve okni. Pripravljal sem se, da bi se vlegel, ko so se v moje nemalo začudenje odprla vrata naglo in tiho, in je vstopila visoka dekliška postava v staromodni beli obleki in šla proti omari v kotu. Skočil sem hitro k nji, prijel jo okoli pasa in re-

kel: "Stoj! Sedaj te imam!" V moje začudenje se je otesla mojih rok kakor kak duh, ničesar nisem čutil, udarila je ob stebriček pri postelji, napravila par korakov in predno je izginila v omaro, sem videl prav jasno njen krasni obraz.

Drugo jutro je povedal komornik piscu, da je javna družinska tajnost, da straši v "zrcalni" sobi nemirni duh Anice Tottenhamove, katero so zaprli vsled norosti pred njeno smrtjo, in da se je od tega časa prikazala vsakemu, ki mu je bila

nakazana ta soba za prenočišče.

Nazadnje se je baje farnhamska bela žena prikazala l. 1867 nekemu obiskovalcu iz Anglije, ki je še isto noč spravil svoje stvari vkup in odplul s prvim parnikom iz Irske. Nato so grad popolnoma prezidali, odpravili so tudi "zrcalno" sobo, in z njo je izginila tudi njena "prebivalka". — —

Ni treba pripomniti, da je to samo pripovedka, kakršne se pripovedujejo tudi o starih gradovih po Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

Božična noč.

Gorišek Mira.

BELA poljana se blišči v mesečini. Lahno in trepetajoče padajo snežinke in mraz je, da škriplje sneg pod nogami.

Dekle sedi samo v mali podstrešni izbi. Ni ji dosti čez dvajset let, toda njene oči zro temno in trmasto v svet. Obraz je v mrliški bledoti skoroda lep, da ni groznega izraza v njem, prosečega, rotečega, in jokajočega obenem. Ozko črtane, srčaste ustne se ne smejejo več. . . V mrzli sobi sedi. Mnogi so na ta večer srečni v toplih sobah, ki so polne svetonočne poezije. Zdi se ji, da je sama, čisto sama na tem velikem svetu. Ne išče prijateljev in jih tudi ne potrebuje. Ima svoj dnevnik in tem belim listom šepče svojo bolest. Da, samo belim listom zaupa, ker poslušajo in molčijo. V to debelo knjigo trga svojo dušo kos za kosom in krvaveče pero drsi, drsi svojo daljno pot. Piše nekoliko časa, a roka ji od preostrega mraza postaja trda; nohti plavijo na dolgih, tankih prstih in vse mlado telo podrhteva v neprijetnem hladu.

Miza je pokrita z belim prtom, na katerem so madeži črnila. Nekoliko knjig je na njej in neka ropotija z ročnim delom. Stol je in miza in v kotu stoji stojalo za vijolino. Vanda igra v tistih večerih in nočeh, ko že luči ugasnejo, gosli, v katere joče bolest svoje duše.

Drugega ni v sobi. Oh, da, na oknu je roža z mrtvimi cveti in skozi to majhno, ozko okence se vidi hrib, pokrit z debelo plastjo snega. To je ves njen svet in Vanda stopa svojo žalostno pot.

Sveti večer je. Bleda mesečina sije in ogromna bela poljana se leskeče z bisernim bleiskom. Počasi padajo snežinke. Polnočni zvon udarja, vabi. Vanda razmišlja, da ji postajajo roke potne in glava vroča.

Ah da, nekoč je bilo drugače. Bog je bil in sonce in mladost in ljubezen. Danes pa je tako sama. Trepetajoča molitev umira v njenem srcu.

Stojan je postal doktor. Vanda je bila zanj preuboga, pa jo je zapustil. In nekoč sta se ljubila s tako srečno, s tako sončno ljubeznijo. Apostol Peter bi takrat tudi njima položil roko na glavo in rekel: "Ljubita se v Gospodu in v njegovo slavo; kajti v vajini ljubezni ni greha." Toda Stojan je stopal po drugi poti.

"Naj bo blagoslovljena tvoja sreča — jaz ti odpuščam," mu je rekla, ko sta se videla zadnji-krat. Od tistega časa pa je utihnila prešerna pesem njenega srca.

Na ta sveti večer se ga spominja z vso bolestjo. Ko bi bil on pri njej, bi ne zevali strahovi v njeni duši, ko bi bil on tu, bi soba ne bila tako mrzla. — Ah, da vse drugače. Niso solzne njene globoke rjave oči, toda otožne, da se človeku krči srece, ko pogled na nje. Solzne niso nikoli — Vanda plaka s suhimi očmi.

Nima staršev, nima bratov, ne sestre. Sama se napoti k polnočni maši. Počasen je njen korak. Teško premika maloadne otrple noge. Mraz reže neusmiljeno. Zvonovi zazvonijo in Vanda že stopi v razsvetljeno cerkev.

Čisto sama je. Sama na svetu, sama; poleg nje klečeči ljudje so le senca. Ona je pač sama s to upehano, trudno mladostjo.

"Ah da — Bog! . . ."

Odpusti, nisem vredna. . . Hoditi hočem po krvavih sledovih Tvojih stopinj. . ."

Da, Bog je in ona s svojo bolestjo. . .

Stric.

N. V.

II.

ZJUTRAJ so prihajali ljudje kropit. Francetova teta je prijela Stanka za roko, ko je stal pri odru, in rekla vsa v solzah:

“Zdaj ga ne boš več tepel!”

Začudeno jo je pogledal in se vprašal: Ali zato joče?

France pa je ležal na odru med cvetjem in

“Zaradi Stankovega telovnika, ker je Francetov bil prevelik.”

Stanko je spustil rep stare ponve na ognjišče in vprašal naglo.

“Kdo?”

“Tvoj oče in ded! — Ti si bil kriv, paglavec.”

Povesil je glavo in po premolku prekinil po-

ročami in se smehljaj, samo lice ni bilo rdeče. Kakor bi spal.

Stanko je sedel v kuhinji in poslušal sosedo, ki je govorila z botro Franco.

“Na — zdaj pa ne bo zapustil mlademu!”

“Zakaj ne?”

“Sprla sta se snoči — zaradi telovnika!”

“Snoči?!”

govor in vprašal:

“Kdo je ded?”

“Francetov oče!”

Stanko je osupnil, botra Franca pa je nadaljeval.

“Komu pa naj da, če ne zetu?”

“Stanku najbrž!”

“Torej Stanko bo še dedič.”

Dečko je spet pogledal začudeno botro in vprašal jezno:

“Zakaj bom dedič?”

“Ker je France umrl!”

Fant ni vprašal več, ampak vstal in šel skozi vrata. Francetov oče je ded, sam pa dedič. Udaril bi botro, tako grda sta ta priimka.

Zunaj je prala dekla in se ozrla.

“Kaj ti je?”

Stanko je povešal glavo in molčal.

“Kaj ti je?”

“Zmerjajo me.”

Dekla se je posmejala, ovila cunjo in udarila ž njo po perilniku.

“Kaj so pa rekli?”

“Da bom dedič, Francetov oče pa ded!”

Dekla se mu je še bolj smejala.

“Dedič ni tako grdo.”

“Ne maram!” Udaril je z nobo ob tla in obrišal solze. “Zakaj bi pa ne rekel več: Francetov oče?”

“France je umrl!”

Povsod France! — Vsega je kriv, ker je umrl. Prej so trdili, da je njegov stric, zdaj ga bodo zmerjali, da je dedič. In nazadnje sramotijo še Francetovega očeta z dedom!

Tisti dan ni imel nihče časa zanj, vedno so bili drugi ljudje v hiši, ki so kropili. Vaške žene so tudi jokale in hvalile mrliča — čeprav so bile prej vedno polne pritožb. Kadar je Stanko videl, da je izba prazna, je tudi sam kropil in tako je kropil petkrat. Beračica Cila je zehala ob peči in podila muhe z bose, razprskane noge, pa Stanko se je ni bal, ker je sedela na drugi strani in dremala.

France je ležal bled na odru ter se smehljaj.

Ljudje so prihajali kropit ves dan; zvečer so prišli fantje in dekleta. Ti niso jokali, ampak smejali so se in začeli peti. Par vasovalcev se je spravilo k peči, kjer so nagajali beračici Cili.

Stanko je gledal in poslušal začudeno, nato je odprl vrata v sobo, kjer je slonela Francetova mama na stolu in zrla predse.

Stopil je k njej, jo prijel za roko in zašepetal:

“Pojdite vun! — Kako je nocoj lepo!”

Pogledala ga je, se sklonila in zakrila oči.

“Stanko!”

“Kako je?”

Ko se ji je oklenil kolena, ga je odrinila od sebe, po licu pa so se ji udrle solze.

“Pusti me! — Pojdi!”

V srcu se je zbudilo vprašanje: “Kaj sem ji naredil?” — Odšel je žalosten iz sobe, sedel ob odru na pručico, naslonil glavo med dlani in mi-

slil. Ko so mu prišle misli na Franceta, ga je pogledal in vstal.

“Bogve, ali je že v nebesih? — Daleč je!” si je odgovoril in spet sedel. Ob peči se je kregala Cila na fanthe, dekleta so se smejala za mizo, ob steni je sedela dekla in šepetala s fanti. Stanko se je spomnil spet deda in dediča in se ujezil. Ozrl se je in videl, da ždi v kotu stara teta Huljka.

“Teta!”

Zlezel je k njej. Skozi prste so ji polzele debele jagode; molila je rožni venec.

“Teta, kako porečem, ker je France umrl?”

Starka je dremala in odgovorila v polsnu:

“Molim!”

Vendar se je prebudila in se začudila.

“A tako? — Ti si? — Kako porečeš?”

“Francetovemu očetu? Ali ded?”

Ko se je dobro zavedla, je opomnila:

“Da, da, ded; zakaj pa ne?”

Stanko je užaljen zapustil teto, sedel spet na pručico ter sklenil, da ne poreče: “Ded!” nikdar, ker noče zmerjati. Rajši nič!

Mama ga je prišla iskat in ga peljala v spalnico. Oče je hodil gor in dol po sobi.

“Ljudje sicer govore, a kdo se zmeni zanje. Raznesli so, da smo se snoči skregali, da je grozil, da naju zapodi iz hiše in bogsigavedi kaj še! — Neumnosti!”

“Morda pa je že danes rekel?”

“Kdaj in komu? — Čenče! — Ženske so, raznesle; ženskam pa ne moreš sestiti na jezik.”

Stanko se je obrnil in vprašal:

“Kdo je rekel, mama?”

“Francetov oče!”

“Ali ne bomo rekli zanaprej ded?”

“Vseeno je!”

Zaobrnil se je v zid in stisnil pest. Še mama ga uči zmerjati, je pomislil. Mama pa je nadaljevala.

“Saj sem rekla, da ni vredno. Že ko se je rodil, so ljudje trosili okoli, da se bojiš za premoženje. Vedno si dajal potuho našemu in snoči tudi ni bilo treba prepira zaradi telovnika.”

“Da bi zaradi telovnika morali iz hiše!”

“Poznaš ga dobro in tudi to je mogoče, vun nas pošlje. . .”

Stanko je premislil besede in sklepal, da sta se oba očeta spet prepirala, da sta se kregala zaradi telovnika. Sklenil je, da ga rajši sam da zjutraj, ko vstane.

Govorila sta še dolgo; Stanko ni razumel vsega. Oče je hodil razburjen gor in dol po sobi, mama je jokala. Toliko je še slišal, da ga je mama prosila, oče je udaril parkrat z nogo ob tla.

“Zakaj je tako trmast? Samo za delo in za marnje nisem prišel.”

“Potrpi vendar!”

“Potrpi, potrpi — vse do svoje mere.”

Mama je vstala.

“Moj oče je!”

“Prav zato ne bom samo za hlapca.”

Stanku so začele lesti oči skupaj. Ko se je zjutraj prebudil, je oče stal pri oknu in snažil klobuk; mama je sedela pri mizi.

“Že opravim sam; doma naj ostane. Štiri noči ni spal. Če pojde, mu ob grobu postane slabo, še zmeša se. Treba ga je pripraviti; čas je že, da bi odšli.”

“Pregovorim ga.”

“S Stankom naj ostaneta doma; uro hoda je predaleč.”

“Ne, jaz pojdem!” je vzkliknil Stanko in skočil iz postelje.

“Kam pa? — Predaleč je. Doma boš.”

Stanko se je napravil na jok. Oče ga je prijel za roko in mu rekel:

“Bomo videli; zdaj pojdi pogledat, ali nese že stric Poldin krsto!”

Deček se je oblekel, pogledal na bregu; ni bilo nikogar. Stekel je k Poldinu in vprašal:

“Ali ste že naredili krsto?”

“Kdo te je poslal?”

“Oče!”

Dva pomočnika sta se zasmejala naglas, stric Poldin pa je menil:

“Kaj že težko čaka?”

Molčal je, se obrnil in spet odhitel domov. Pred hišo se je ozrl in videl, da že nesejo. Planil je skozi vrata, hitel v sobo in naznanil glasno.

“Oče, jo že nesejo!”

Ob steni je zašumelo, med ženskami je brzel šepet, v sosednji sobi je zajokala Francetova mama. Ženske so čudno gledale, ko je Stanko zlezal na peč, da bi vse videl.

Krsto so prinesli v hišo: iz desk je bila, kakor zibel, angela je imela ob strani, drugod je bila prevlečena.

Nato so dvignili Franceta z odra in ga položili vanjo.

Prišli so sorodniki, podal mu je vsakdo roko, prišla je njegova mama, objela ga, poljubila ga na čelo, na ustnice, na lice, prišla za obe roki, kriknila in omahnila.

“Moj France!”

Njegov oče pa je prišel teman, z robcem na očeh, pokropil ga in odšel. Pri vratih se je obrnil, zrl dolgo, nepremično, potegnil preko čela z roko, stopil naglo čez prag, naslonil glavo na mrzlo šipo in gledal predse.

Stanko ni mogel strpeti na peči. Vsi so mu podali roko! — Zlezal je na tla, vzel brinjevo vejico, pokropil ga in mu stisnil roko.

Zamrazilo ga je, izpustil jo je naglo in zašepetal:

“Zebe ga! — Ogrejte mu roke!”

“Ženske so zajokale, a vendar se ni nihče ganil.

“Vzemi slovo, Stanko, ne boš ga več videl,” je rekel nekdo. Jokal je in tudi otroku je postalo čudno pri srcu, prijel ga je za roko in zajeceljal, kakor so mu narekovali.

“Zbogom!”

Prišel je duhovnik, zapel žalostno pesem, v sobi so nato padli udarci kladiva, dvignili so krsto, za njo je šel dolg izprevod po bregu. Preden se je Stanko dobro zavedel, je ostal molčeč in zamišljen sam pri stari teti v hiši. Francetova mama je ležala v sobi z obrazom na blazinah. Francetov oče je dolgo gledal za ljudmi skozi okno. Ko je izginil zadnji človek med drevjem na gričku, je vstal, se prijel z obema rokama za glavo in vzdihnil.

Ob teti Huljki se je Stanko spomnil, kaj mu je odgovorila snoči.

Ne! — Ded ni lepo — dedič tudi ne! — Kako bi pa rekel Francetovi mami? — Zakaj niso kupili še enega fanta? — Nande naj bi bil, pa bi rekel potem: Nandetov oče!

Stanka je skrbelo. Prišla mu je slednjič misel, ki se je je razveselil.

“Njega samega vprašam.”

Splezal je po vseh štirih do njegovega kolena, priril se mu z rokama pred obraz in videl, da joče. Tudi Stanko je postal žalosten, prijel se je za njegova kolena in vprašal:

“Ali ste res ded?”

Starec je pogledal vnuka in vprašal:

“Kdo je rekel?”

“Rekli so, da Vam bom tako pravil.”

“Kdo pravi?”

“Vsi! — Ali res?”

Molčal je nekaj časa, nato ga prijel za lica in mu gledal v oči.

“Ne, reci, reci mi namesto Franceta. . . reci mi: oče! — Kakor sin namesto Franceta. . .”

“Samo: oče?”

Prikimal je in ga pobožal po licu.

Stanko je poskočil, tlesknil z rokama in vzkliknil:

“Potem tudi jaz ne bom dedič?”

Naglo mu je prišlo na misel, da so se kregali zaradi telovnika. Izmuznil se je in odhitel iz sobe.

Starec je osupnil, pri srcu ga je zbolelo.

Stanko pa je snel telovnik s kljuka, prinesel ga in položil dedu na kolena.

"Kaj hočeš?" ga je vprašal trdo.

"Da ne pojdemo iz hiše!"

Obraz se mu je razjasnil.

"Kdo je rekel?"

"Mama!"

"Zakaj?"

"Zaradi telovnika!" je povlekel.

Starec se je spomnil prepira, čutil je v sebi

tesnobo, pa se je premagal, pogladil vnuka po glavi, vrnil mu telovnik in pristavil počasi:

"France ne pride več nazaj."

"Pa mu pošljite!"

Posmejal se mu je trpko in menil:

"Ni mogoče!"

"Saj res!" se je domislil otrok. "V nebesa ni mogoče poslati."

Pomolčal je in nato vzkliknil:

"Ali ni angel? — Naj pride sam ponj!"

Legenda o Brezmadežni.

J. Baloh.

BILO je lepega pomladnega večera sredi šestnajstega stoletja, ko je Egidij, ta ponižni sin serafinskega svetega Frančiška, se povrnil od nekega misijona na deželi. Počasi je hodil, v misli zatopljen; njegovo srce je bilo zatopljeno v božje skrivnosti, poveličeval je božje usmiljenje in materno ljubezen Marijino.

Spotoma ga doide neki učenjak, ki je bil znan in slavljen kot govornik in razlagalec svetega pisma. Obraz tega učenjaka pa daleko ni kazal tistega miru, ki je odseval iz obličja družega. Učenje, nočno čuvanje in razne skrbi so mu gubančile čelo in ugasnile luč oči; lahko je bilo spoznati njegovo dušno trpljenje in notranji nemir.

"Mir bodi s teboj, moj brat," pravi milo Egidij.

"Mir," pravi učenjak, "ali ne veš, da ga iščem in nikjer ne najdem."

"Ne, ne vem," pravi duhovnik, "toda lepo je, pozdraviti drug družega, kakor je Gospod pozdravil svoje učence."

"Mir," nadaljuje učenjak, "sem jaz iskal v učenosti, toda veda mi je rodila bridke sadove, kakor rastejo tam ob mrtvem morju. Kako srečen je tisti ponižni človek, ki mu zadostuje božja beseda. Toda jaz ostanem slep, vkljub razsvitljenju svete vere, obdaja me noč, vidim le zevajoče prepade. Čim bolj se vtopim v globočino učenosti, tembolj beži mir od mojega srca."

"Toda", pravi Egidij, "moj brat, ali pa zvežeš tudi svoje učenje z molitvijo?"

"O ja, jaz sem molil, še s solzami, sem se postil in pokoril, toda moja izgubljena duša ni našla miru."

"Ali si se pa tudi obrnil do Marije, najčistejše Device?" vpraša Egidij.

"Marija", odgovori tresoč se učenjak, "kako bi me mogla ona poslušati in uslišati, ker sem ravno njo razžalil se svojimi dvomi. Noč in dan

premišlujem, ali ima ona pravico do krone devištva. Ah, kdo me bo o tej točki, ki je muka za mojo dušo, glavni vzrok mojih strašnih dvomov, ki me napadajo in vir mojega notranjega nemira, podučil?"

Egidij je pri tem strašnem odkritju prestrašen obstal; pa stal je blede in solze gorkega sočutja so se vtilile iz njegovih oči.

"O moj brat!", pravi končno, "kako moreš na tej visoki predpraviči nebeške Kraljice še dvomiti, kako si drzneš ji odreči ta prekrasni naslov, katerega ji daje sveta cerkev. O, resnica, ta tvoja učenost ti je prinesla grenke sadove! Pridi, moj brat," pravi koncem, "moliva!"

In Egidij je pokleknil in je iskreno molil k Bogu.

"O večna Beseda!" je zaklical, "o večni Bog, ki si dopustil, da je ta prekrasna lilija devištva v tej solzni dolini vzcvetela, da si to brezmadežno lilijo varoval in z nebeškim svitom obdal, usmili se tega revnega služabnika, pridi in razženi oblake, ki plavajo nad njegovo dušo, in pokaži mu, da ima tvoja slavna Mati večno pravico na naslov "Brezmadežna!"

Po tej molitvi se je vzdignil in v navdušenju in živi veri s palčico, ki jo je imel v roki, udaril na tla in zaklical:

"Marija je bila brezmadežna na dan svojega Spočetja."

In glej, iz kamenitih tal je vzrasla zelena bilka, katero je kronala prekrasna lilija. Zopet je udaril Egidij na zemljo in dejal: "Marija je bila brezmadežna ob uri rojstva Odrešenika." In druga lilija, lepša kot prva, je zrasla iz prahu. Hvaležno je pogledal k nebu učenec svetega Frančiška in poln nebeške blaženosti zaklical navdušeno in zaupno v tretjič: "Marija je bila brezmadežna, ko jo je smrt združila."

In še tretja lilija, ki je na svoji lepoti in krasoti obe prejšnji prekosila, je zrasla iz tal pred očmi mučenega dvomljivca, ki se je omamljen od tega čudeža vrgel na kolena in vse tri lilije s solzami kesanja in veselja namočil.

Mirno se je Egidij odstranil in potoma še govoril: "Mir bodi s teboj moj brat!" In res se je povrnil mir v dušo učenjaka. Čudež treh lilij je poživil njegovo vero in za vedno odstranil njegove dvome.

Pot božja.

J. Baloh.

TEKOM enega tedna sem bil poklican k dvema težko bolnima bolnikoma. Prvi je bil star mož. Poklicali so me sorodniki. Ta bolnik je bil zagrizen sovražnik naše svete vere, drugi bolnik je bila šestnajstletna deklica, dobra in pobožna Marijina hči. Obraz starčka je bil resen, njegovi pogledi obupni. Se strahom sem gledal, kako je stiskal pesti, škripal z zobmi, se premetaval po postelji, skočil po konci, kakor bi hotel odpoditi od sebe strašnega sovražnika. Kaj je videl? Ali mu je morda smrt odgrnila zagri-njalo, ki mu je zakrivalo grozovitosti večnosti? Kdo ve? Kdo pozna skrivnosti zadnje ure? Bli-zu v eni sosednjih hiš je ležala mlada, nedolžna, potrpežljiva deklica. Uboga, mala, v božjo voljo popolnoma vdana mučenica. Brez strahu je pričakovala zadnje ure, na katero se je pripravljala z vso pobožnostjo. Videl sem, kako je počasi pešalo njeno telo, a v tem strtem telesu sem videl dušo, ki je ločena od vseh zemeljskih vezij, z veseljem čakala trenutka, ko bo zletela gori k Bogu. Pač so ji včasih pritekale solze iz oči, toda tudi v teh solzah je bil videti predokus vse blaženosti. Kaka lepa podoba za oči polne vere!

Da bi nesrečnega brezverca dobil nazaj za sveto vero in cerkev, porabil sem vsa sredstva, ki jih ima duhovnik. Spominjal sem ga na neskončno božjo ljubezen in na usmiljenje Križanega.

"Križani," je odgovoril, "še nikoli govoril z menoj, jaz ne vem nič o njegovem usmiljenju."

"Pa zakaj se bojite Križanega, obrnite se po tem na njegovo mater, na Marijo, kraljico neba in mater usmiljenja!"

"Jaz ne poznam ne sina, ne matere!" je odgovoril bolnik. "Pustite me, da se povrnem v nič, iz katerega sem prišel, jaz nočem nič slišati od vašega paradiza."

In nesrečnež, ki je spregovoril te bogokletne besede, se je dvignil pa zopet padel na svoje ležišče — na pol mrtev. Solze gorkega sočutja so mi stopile v oči, ko sem gledal, kako se je od obupa in bolečin valjal po postelji. Že so se kazali znaki smrtnega boja. Ah, kaj naj bi storil, da bi tega

bilo tem lažje mogoče, ker je dekcle kot Marijina hči že preje prejemale mesečno svete zakramente. Drugo jutro sem srečno umirajočo še enkrat obhajal in ji dal sv. olje.

Kakšna sreča, kakšen mir, kakšna nebeška radost je ležala na njenem obrazu, ko je mirno zaspala v Gospodu. Čez par dni sta bila oba pokopana. Oba počivala drug poleg drugega. Oba groba sem pokropil z isto blagoslovljeno vodo, ali sta bila pa oba deležna blagoslova? Ali ni bil križ na grobu deklice znamenje vstajenja in križ na grobu grešnika? Res, ne morem reči končne sodbe, toda ali more rešiti križ tistega, ki ga je še v zadnjem trenutku življenja vrgel od sebe in Boga zatajil?

Nemogoče mi je, kadar obiščem oba grobova, da ne bi mislil na poslednjo sodbo, zato prosim vedno Marijo, da bi me za naprej rešila pred smrtjo nespokorjenega grešnika, meni pa dodelila milost, da bi umrl, kakor je umrla Marijina hči. nesrečnega zaslepljenca rešil večnega pogubljenja? Padel sem na kolena in prosil za milost in razsvitljenje za tega nesrečnega človeka, ki bo kmalu padel v roke neskončno pravičnega Boga. Predno sem njega, ki je že bil v nezavesti, zapustil, sem poskusil še zadnje sredstvo, da bi rešil njegovo dušo, vrgel sem mu škapulir na prsi, da bi ga Marija rešila večnega ognja. Toda zado-stoval je en sam pogled umirajočega, da je videl, kaj se je zgodilo. Zagradi ga napad, on iztrga škapulir, ga vrže daleč od sebe proč in pade — mrtev nazaj.

Globoko ginjen sem zapustil hišo, da bi obiskal bolno Marijino hčer. Kakšen razloček! Kako naj bi ostalo srce duhovnikovo pri takih nasprotjih brezčutno? Ravno sem zapustil nesrečneža, čegar duša je bila ob robu večnega propada, tukaj sem pa pri angelu, ki gleda z veseljem smrti v obraz, ki ga bo združila za vekomaj s svojim Bogom.

Predno sem stopil v bolniško sobo, mi pove njena mati, da je dejal zdravnik, da so ji ure štete in da jo naj pripravim za zadnjo uro. To mi je

---

Mala Cvetka, sv. Terezija.

Prisedil P. B. A.

Dvanajsto poglavje.

(Konec.)

V SAMOSTAN.

BILO je v ponedeljek 9. aprila 1888, ko je Terezija zapustila svet in odšla v samostan. Prejšnji večer so priredili v domači hiši za Terezijo nekak fare-well-party. Tudi naša svetnica je bila kljub svoji globoki pobožnosti dovzetna za vsa človeška čuvstva. Zato jo je ta poslovilni večer močno ganil. Spominjala se ga je vse življenje. Mnogo pozneje je zapisala, da so bili tisti večer vsi navzočni silno nežni in ljubeznivi do nje. Nehote so s tem povzročili, da je bila Tereziki ločitev od vseh teh dragih oseb nazadnje resnično zelo težka.

Drugo jutro je bilo treba reči domu in domačim poslednji zbogom. Sorodniki so jo spremljali v samostan. Vsem so silile solze v oči, le Tereziki ne. Držala se je zelo junaško. Toda ko so že stali pred samimi samostanskimi vrati, ji je srce tolklo tako razburkano, da si je mislila: saj me mora razgnati! V naglici je poljubila Celino v slovo in pokleknila za očetov blagoslov. Trenotek

pozneje so se vrata odprla in zopet zaprla. Terezika je bila končno v toliko zaželjenem zavetišču.

Takoj se je privadila. Vse v samostanu ji je bilo novo, pa vse ji je tudi neizmerno ugajalo. Posebno ji je šla do srca njena nova preprosta soba, v kateri je vse razodevalo največje uboštvo. Trda postelja, skromen stol, klečalnik in križ na pobeljeni steni. Drugega pohištva ni bilo. Tako se je razveselila tega očitnega uboštva, da si je mislila: glej, saj je že tu moje plačilo za vse, kar sem zapustila. . .

Ko je bila še postulantka, je bila pričujoča pri slovesnih obljubah svoje sestre Marije, ki še sedaj živi v istem samostanu pod imenom sestra Marija Srca Jezusovega. Ker je bila Terezija najmlajša članica samostanske družine, jo je zadela sreča, da je položila venec belih rož na deviškó glavo svoje sestre. To je namreč ena izmed karmeličanskih navad. Tako se je lepo oddolžila svoji Mariji za vso skrb, ki ji jo je posvečala, odkar je postala njena krstna botra.

PREOBLEČENA. — OBLJUBE.

Dne 10. jan. 1889 je pa prišel dan, ki je prinesel Tereziki sami podobno slovesnost. Takrat je namreč sprejela redovno obleko karmeličank.

V krasni ženitovanjski obleki je prišla do samostanskih vrat. Tam jo je spet pričakoval oče in je ves zavzet vzkliknil:

“Ah, kraljičica moja!”

Oklenila se je njegove roke in tako sta s številnim spremstvom slovesno vkorakala v cerkev, kjer se je izvršil ginljiv obred perobleke. Ko je bilo vse končano, ji je zopet oče podelil blagoslov, ki so ga pač spremljale čestitke rajne matere iz nebes.

Nato je zopet ostala sama, v družbi duhovnih sester. Ko se je vrnila iz cerkve v samostan, je zapazila z dolgega hodnika, da je pokrajina pokrita s snegom. Vse življenje je zelo ljubila sneg, ker je vedno tako belo čist, zato je bila molila, da bi dan njene preobleke ne bil brez snega. Tako je torej njen nebeški Ženin uslišal naivno željo

svoje nevestice. Terezika se je srčno radovala ob tem spoznanju in si je mislila: noben zemeljski ženin bi ne mogel ugoditi take želje, pa naj bi še tako ljubil svojo nevesto. . .

Kako vsa drugačna je bila sedaj Terezika na pogled! Še malo prej v sijajni obleki neveste, sedaj pa. . . Bujne lase so ji med obredom odrezali, oblekli so jo v dolgo haljo in belo zaveso so ji vrgli čez glavo. Na znotraj se pa deklica ni nič izpremenila. K večjemu v tem, da je bila še bolj radostna ko kedaj poprej. Saj sedaj je bila prav zares — pristna Karmeličanka.

Osemnajst mesecev po tistem je naredila obljube in se ž njimi še bolj nepreklicno darovala Bogu. Takrat pa oče ni mogel več priti. Ta okolnost je bila za ljubečo hčerko bridka kaplja v kupo prekipevajočega veselja. In nič manj za očeta. Nikoli več se nista videla na svetu. Blagega moža je namreč obiskala silna bolezen, na kateri je vdano trpel celih šest let, preden ga je odrešila

dobra — sestra smrt. Celina mu je stregla vse dni hude bolezni z vso mogočo otroško vdano pozornostjo. Ko je bila z očetovo smrtjo izpolnjena njena naloga, je še sama odhitela v Karmel. Tudi ona še danes živi in pravijo, da je še v tej visoki

starosti živa podoba svoje svete male sestre.

Leto pozneje je prišla še sestrična, Guerinova Marija. Tista, ki se je v otroških letih tako rada s Tereziko igrala "puščavniko". Tako se je uresničilo, kar je nekdaj predstavljala igra.

SVETO ŽIVLJENJE V SAMOSTANU.

V samostanu se je Terezikina svetost izkristalizirala in dovršila. Skrivnosti tega notranjega razvoja so pač do dobra znane samo Bogu. Toliko pa lahko rečemo, da je bilo treba skozi premnoge križe. Teh Bog nikoli ne prihrani tistim, ki jih posebno ljubi. Terezika je bila od nežnih let vajena, da je pred vsem izpolnjevala voljo božjo. Če to vemo, si že lahko približno mislimo, kako je živela, delala, molila in trpela v samostanu. Tele njene besede izdajajo duha, ki je prešinjal njeno srce:

"Ljubi Jezus! Samo s tem lahko dokažem resnično ljubezen do tebe, da neprestano trosim rože pred teboj. To se pravi, da porabim vsako najmanjšo priložnost za molitev, za zatajevanje in misel na tebe. Vsako najmanjše delo želim opraviti iz ljubezni do tebe. Zate hočem trpeti,

zate se hočem veseliti — tako ti bom svoje cvetke trosila. Pesem mi bo na jeziku, pa čeravno imam nabirati cvetke med bodečimi truji. Večji in ostrejši ko bi bili trni, slajša naj bo moja pesem."

Tako je znala svetnica moliti. Vemo, kako je ljubila očeta. Prav tako preprosto in otroško vdano je ljubila Boga. Nikdar mu ni ničesar odrekla, vedno mu je skušala ustreči. Hvaležna mu je bila enako za veselje in žalost, zakaj vedela je, da ji oboje le v dobro služi. Še za druge in namesto njih je želela ljubiti Boga. Evo še eno njenih molitev:

"Preljubi Jezus, ljudje te nimajo radi. Namesto njih te jaz na vso moč ljubiti želim. Daj meni tisto ljubezen, ki jo ljudje zametavajo. Tako boš potolažen zavoljo tolike nehvaležnosti sveta."

BLAŽENA SMRT.

Plačilo za tako velikodušno ljubezen ni dolgo izostalo. Osem let je minilo od prihoda v samostan, ko je sestra Terezija zbolela na smrt. Veliko je trpela bolnica, ali trpela je junaško. Zakramente za umirajoče je prejela z velikim veseljem ob zavesti, da se končava njena zemeljska pot. Tam ob koncu te poti — tam je prekrasni cilj: uživanje prelepega Boga!

Srečni smrtni dan je prišel. Bilo je 30. septembra 1897. Ko je v samostanskem stolpu zvonilo Angel Gospodov, je uprla ljubeči pogled na čudodelni kip nebeške Gospe, ki so ga bili postavili k vznožju ležišča. Nebeška Matička se ji je gotovo

v tistem hipu zopet nasmehnila. . .

Zadnje besede umirajoče svetnice so bile:

"Moj Bog, ljubim Te. . ."

Pač prekrasen zaključek 24 letnega življenja, tako lepega, tako vzvišenega, kot zvoki ene same silne pesmi o visoki ljubezni.

Tako se je Terezija poslovila od sveta. Poslovila se je, da se čimprej vrne nazaj med nas, vsa skrivnostna, vsa poduhovljena, vsa k božji ljubezni vodeča.

Tako se je poslovila, da čimprej prične uresničevati veliko obljubo:

"Rosila bom iz nebes rožno roso na svet."

Svarimo.

Po naselbinah se zdajzdaj pojavijo goljufi, ki lovijo nevedne ljudi za naročnino. Kako lahko jim ljudje nasedajo. Človek bi se skoraj čudil, kako ima tak laži-agent več uspeha kakor pa pravi zastopnik. Zatorej prosimo vse rojake-somišlje-

nike, da ne verujejo nobenemu, če nima potrdila našega Upravništva, pa še tedaj mu verjemite samo, če je bilo v Ave Mariji naznanilo o njegovem prihodu.

Rev. John Novak -- srebrnomašnik.

Benjamin med letošnjimi našimi številnimi srebrnomašniki, ki so 12. jun. praznovali svoj srebrnomašniški jubilej, je Rev. John Novak, ki je bil 8. dec. 1908. v Leadu, So. Dakota po škofu Starihi posvečen v mašnika. Rojen je bil na staroslavni Dobrovi pri Ljubljani. Njegova naravnost svetniška mati je dva sinova vzgojila za Gospodovo službo, starejšega Franceta in mlajšega Janeza. Nižjo gimnazijo je Janez dovršil v Ljubljani. Ko je l. 1903. Rev. Solnce prišel v domovino, nabirat dijake za Ameriko, se je tudi naš Janez priglasil in avgusta istega leta dospel z njim v Ameriko. Študije je najprej dve leti nadaljeval v St. Paul Seminary, Minn., nato v St. Francis, Wis., izvršil jih je pa v Kenrick Seminary v St. Louis, Mo. Njegov očetovski prijatelj škof Stariha ga je poklical v svojo škofijo in ga imenovanega dne posvetil v mašnika. Nato je ostal pri njem za kaplana v stolnici. Z njim so tamkajšnji Hrvatje dobili dobrega dušnega pastirja. Potem je pa prevzel obširne misijone v novi škofiji, z osrednjo postajo Colome, So. Dak. Gospoda je zanimivo poslušati, kaj je vse na misijonskih potih s svojim iskrim vrancem doživel. Škoda, da je zapiske uničil. Po resignaciji škofa

Starihe in njegovem odhodu v domovino, je tudi on zapustil škofijo Lead. Nekaj časa je bil, kolikor vemo, za pomočnika pri sv. Vidu v Clevelandu, potem pa je prešel v škofijo La Crosse, Wis. kjer je prevzel slovensko farmarsko župnijo sv. Družine na Willardu. Cerkvica je tam že stala, sam pa je moral stanovati v najeti hiši, precej daleč od nje. Tu je ostal nad 15 let. Med tem je postavil lepo zidano župnišče, v katero je vzdano mnogo njegovega lastnega dela. Slike, ki tam vise, kažejo, kako je sam pomagal sekati les in vozil gradbeni material skupaj. Med župniščem in cerkvijo je bilo prej močvirje. Zdaj je lep sadni vrt. Tudi društveni dom je s farani postavil. Cerkvico je znotraj večkrat prenavljal ter z marsičem novim opremil. Takorekoč tik pred srebrno mašo pa se je na lastno željo in prošnjo umaknil na drugo tujerodno župnijo z dvema misijonoma, da tam počaka kakega boljšega mesta, ki mu je obljubljeno. V zgodovini slovenske župnije na Willardu si je s svojim delom postavil častni spomenik. Za srebrno mašo mu kličemo: Še mnogo plodonosnih let v Gospodovem vinogradu!

Je imel vzrok.

Sodnik: "Obtoženi ste, da ste nasprotnika počakali na postaji v čakalnici in ga pošteno zbili. Odšli ste, pa se zopet vrnil in mu priložili še par klofut. Zakaj to?"

Obtoženec: "Ker je imel vlak zamudo."

Je pač križ.

V gorski vasi je sedel meščan, bil je tam na počitnicah s svojo družino in se razgovarjal z gostilničarjem o otrocih. "Moj sin pesnikuje," je rekel meščan,

na kar je vzdihnil gostilničar in rekel: "Je pač križ z otroci, moj pa krađe."

Med zakonskimi.

Ona: "Moj prvi mož je bil veliko bolj pameten ko ti."

On: "Tega pa že ne verjamem. Če bi bil, bi te ne bil vzel."

Tudi njega je sram.

Gospa: "Ali vas ni sram, da tak korenjak kakor vi hodi in prosí za denar."

Postopač: "Tudi mene je sram, gospa, enkrat sem pa vzel

denar, ne da bi prosil, sem dobil pa poldrugo leto."

Telepatija.

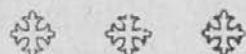
A.: "Ali veruješ v telepatijo?"

B.: "Seveda! Včeraj sem dobil od znanca \$50, ki mi jih je bil dolžan, danes piše že žena, da naj ji takoj pošljem \$50."

Tudi tolažba.

"Gospod doktor, vedno ste me zagotavljali, da ima bolezen mojega moža popolnoma naraven potek, sedaj je pa umrl."

"No, ni li to naraven potek?"

BOŽJA ŽRTEV.

Anton Vizjak D. J.

VCERKVICI misijonske postaje Bodipur v 24-Parganasu večerni zvon pozdravlja Brezmadežno in se izgublja na valovih silnega Gangesa. Danes tako tužno doni, ker joka za dobrim mladeničem, ki ga je pravkar pokril temni grob. Šele pred par urami je podlegel pošastni koleri: prva žrtev v vasi! Pogansko ljudstvo drhti in obupava, ter se pripravlja na beg iz vasi, ker le predobro pozna zavrato morivko. Misijonar o. Broer hiti od bolnika do bolnika, katerih se že precej zviija v smrtni stiski. Goreče mu pomaga mladi poljski misijonar o. Mueller. Šele pred tremi meseci je prispel v misijon. Izredna blagost Poljaka o. Pavla je domačine privabila, še predno se je skromni misijonar mogel z ljudmi v bengalščini pogovarjati. Ljudstvo ga je silno ljubilo. Zdelo se je, da bo zaradi mladega misijonarja prav hitro vzljubilo tudi Krista.

Težko mrzličavo podnebje pregorečega človeka v teh krajih hitro uniči. Zato je izkušenejši o. Broer mlajšega sobrata večkrat opozoril, naj se ne peha preveč. Z ljubeznivim smehljajem na licu mu je o. Pavel odgovarjal: "Za Boga je vse!" — Ljubezen in požrtvovalnost sta plamtela v njem podobno kakor v njegovem sonarodnjaku Stanislavu Kostki. Že v svojem 15. letu se je bil Pavel posvetil Bogu v Družbi Jezusovi. Novicijati je opravil v Starawiesi na Poljskem. Od takrat je samo še po enem hrepenil: da bi prišel v misijon, kjer bi se mogel popolnoma žrtvovati za duše. In ko se je bil štiri mesece poprej — 4. decembra 1877 — izkrcal v Kalkuti in je stopil na indijska tla, je spremljevalcu ves blažen vzkliknil: "Zdaj so se mi uresničile vse želje. V Indiji sem, po kateri sem od mladosti koprnel; za kar sem tako dolgo molil, se mi je zdaj izpolnilo." Predstojniki so ga najprej hoteli zadržati v Kalkuti, a Previdnost ga je hotela imeti na tedaj novoustanovljeni — in zdaj spet opuščeni — misijonski postaji Bodipur.

Ko je v vasi izbruhnila kolera, so od vseh strani prihajali k njemu domačini. Prosili so ga, naj jih brani pošasti. Mnogi so ostali pri njem samo, ker so se v njegovi navzočnosti čutili bolj varne. Kolera pa je vedno bolj divjala. Ljudje so cepali kot muhe. Tudi o. Broerja se je že oprijela. Misijonarja sta se drug drugemu izpovedala in se skupno pripravila na večnost, ker se

tudi o. Pavel ni nič kaj dobro počutil. Po sv. spovedi je o. Mueller rekel: "Tako rad bi zdaj umrl!" — "Zakaj pa?" vpraša o. Broer. — "Zdaj sem se tako lepo pripravil za nebesa in bi postal mučenec za uboge duše teh poganov." Čez dva dni je o. Broerju odleglo. Ker pa za ljudstvo misijonarja nista imela več zdravil, se je na tovarišev željo o. Broer odpravil ponje v Kalkuto. Potovanje je bilo preračunano na dva dni tja in nazaj. — Bila je ravno nedelja. O. Broer je še enkrat izpovedal vse kristjane. Tudi o. Mueller ga je pred odhodom še enkrat prosil: "Dovolite mi, oče, da se zopet spovem, saj se na tem svetu ne bova več videla..." Nato sta se misijonarja poslovila.

Ves misijon z vsemi bolniki in pastirskim delom je bil zdaj na ramah o. Pavla samega. Od zore do mraka je obiskoval bolnike, negoval in tolažil umirajoče. Da bi ga tudi ponoči ljudje vsak trenutek lahko poklicali, se je — po pripovedovanju domačinov samih — vso noč od 25. na 26. marca pred misijonsko kolibo izprehajal in rožnivenec molil. — 26. marca je maševal in je spet pohitel na delo. Ob enajstih so ga v naglici poklicali k dvema bolnikoma, izmed katerih mu je eden v naročju izdihnil, drugi pa je okreval. Pri njih je ostal dve uri. A na povratku se je 200 korakov pred kolibo zgrudil v blato ob poti. Prihitel je katehist in ga je z nekaterimi kristjani odnesel v misijonsko kolibo. Ko se je o. Pavel osvestil, je začutil silne bolečine; zgrabila ga je bila kolera. Uverjal je prisotne, da ga bo hitro popustila in naj nikar ne skrbe zanj. Samo čaja naj mu dajo. A piti ga ni mogel, bolezen je bila že premočna. Odvzeli so mu talar in so mu pri tem nehote sneli tudi škapulir. Misijonar pa ga je opazil in je dejal: "Dajte mi škapulir, brez njega nočem umreti." Nato je prosil za razpelo in rožnivenec in je uprl svoje blage oči vanje. Tako je dolgo ostal združen s Križanim. Ob štirih popoldne pokliče katehista in mu naloži: "Pojdi in bodipurskemu ljudstvu zazvoni, da zanj umiram. Reci jim, da rad in z veseljem žrtvujem življenje zanje, da bi se tudi oni izpreobrnili." Po teh besedah je zopet objel križ in ni z nikomur več spregovoril. V ubožni slamnati kolibici je zavladala grobna tišina. Od vseh zapuščen, daleč od ljubljenega doma je misijonar umiral. Od mrzli-

ce so mu podrhtavale sinje ustnice, a so še vedno šepetale: "Jezus, Marija, Jožef." Ko so mu te besede na ustnicah zamrle, je njegova nedolžna duša pohitela v večno veselje — žrtev ljubezni Jezusove do duš. Že pol ure kasneje ga je pokril grob, kamor so ga zakopali verni Bodipurčani.

Do leta 1926 je le nizka gruda naznanjala, kje počiva telo te velike duše. Od tega leta dalje pa mu krasi grob majhen lesen križ z napisom:

"O. Pavel Mueller, D. J., umrl 26. marca 1878, 28 let star."

Voščilo misijonarjev.

Misijonarji iz Bengalije žele vsem dobrotnikom svojim veselo božično noč. Zahvaljujejo se vsem darovavcem v pretečenem letu, med temi so: Ludwig Perušek \$10.00, Mr. John Šimec \$2.00; Mrs. Magda Brišar \$5.00; Mrs. M. Gregorich \$4.00; Marijina družba, Chicago, Ill. \$4.90; Mr. Tomšič \$1.00; N. N. \$3.10. — Bog plačaj Vašo dobrodušnost in upamo, da nam ostanete naklonjeni še v prihodnjem letu. Obilo sreče in zadovoljnosti.

Slovenski misijonarji v Indiji.

Naslov:

REV. STANISLAV PODERŽAJ,
St. Mary's College, Kurseong, D. H. Ry. India.

NAŠ MISIJON.

S. P.

24-PARGANAS je naše misijonsko ozemlje, ki pa večino ma še čaka na naše misijonarje. Zaenkrat na nekaterih izmed teh postaj delujejo še belgijski misijonarji. Prav bo, da se od časa do časa tudi s temi postajami malo seznanimo, da jih bomo bolj poznali, ko nam bo Previdnost poslala novih sil iz domovine.

KHARRY (Khari) je ena teh postaj. Nahaja se na zahodu od Bošontija. Letos je dobila novega misijonarja o. Besterfelda, Belgijca. Sledeče je izvleček iz njegovega pisma:

"Če bi vprašali, česa trenutno najbolj potrebujem, bi "sveti" ljudje prav uganili, da molitve. Samo nekaj bi pristavil: poleg molitve pa najbolj pogrešam misijonskega tovariša. In če se ravno tega ne bi dobilo, bi bil zanesljiv gospodar na misijonski postaji neprecenljive vrednosti zame. Nekateri pa pravijo, da mi denarja najbolj manjka...

"Semkaj sem prispel 6. januarja t. l. iz Morapaja. Moral sem hoditi pet ur čez rižna polja. Tu v Kharriju otroci niso nič kaj navdušeni ne za cerkev ne za šolo. Ker imamo v vseh razredih samo 40 dečkov in 25 deklic, mi je mati predstojnica odpoklicala eno misijonarko. Obupno poskušam dvigniti število fantičev na 60, ker bi imel rad vse tri "častite matere" skupaj, kot poprej.

"Drugega marca sem imel smolo. Šel sem čez polje. Dva psa sta napadla mojega, pa sta se pri opravlku zmotila in sta še mene ogrizla.

"Precej daleč od Kharrija je majhna pomožna postaja. Ze večkrat sem bil tam. A ko sem bil tam prvič, je moj vodnik in nosač vse tako uredil, da bom zadosti "zgodaj" vstal. Mislil sem, da bo to ob 4. zjutraj, ker je bilo "po-

zimi". Ko me je možak poklical, sem pogledal na uro. Bilo je ravno 2 po polnoči. Bilo je potrebno tako, da ne bi pred najinim prihodom nihče odšel na polje. V vas sva prispela ob štirih zjutraj. Celo petellina sva zbudila in nama je v pozdrav zaspano zakikirikal.

"Nekje sredi polj živi pod slamno odejo mož, ki ga muči neprijetna bolezen. Moj prednik ga je šele pred kratkim izpreobrnil. Ko mu je moj katehist omenil, da bo v vasi sv. opravilo, je ubogi trpin prosil, naj z mašo malo počakamo! Tudi on bi se je rad udeležil, a ne more tako hitro priti, ker se bo moral po vseh štirih priplaziti miljo in pol daleč."

RAGHABPUR je postaja, ki je Kalkuti najbližja. Pa ni tako lahko priti tja. O tem vprašajte o. Jožeta Vizjaka, ki je tam deloval lansko leto par mesecev. S čolnom že se gre — če se ravno dobro nameri. Peš je pa huda, ker treba čez bengalske bambusove mostiče, kjer bi se poleg bengalskih domačinov znašli samo naši akrobatje in podobni umetniki. Na postaji deluje zdaj Belgijec o. Delange (Delanz). Evo, kaj je ta misijonar pred kratkim zanimivega povedal:

"Pred kratkim sem sedel v svoji pisarni in se pripravljaj na katekizem. Naenkrat pridrvi predme katoliški vaščan: "Oče, oboroženi možje gredo proti Kuler-Dariju (vas). Našo kapelo hočejo podreti." — "Bapre! Kaj pa to pomeni?" Zemljo, na kateri stoji kapela, bi bil že zdavnaj rad zemindar. Pred kratkim me je tožil zanjo, pa je pravdo izgubil. Morebiti je zdaj na kakšen način dobili pooblastilo. . . ? Bog ve. Nič ni nemogoče na tem svetu,

posebno pa ne v Indiji." Tako sem ugibal in tuhtal, ko prihiti drug možak (bilo je nekako tako kakor pri svetopisemskem Jobu): "Oče, 200 mož s palicami koraka v Kulerari. In birača imajo s seboj." Ni še izgovoril, ko privihra učitelj iz Kuler-Darija sam, ves zasopihan, s čevlji v rokah: "Oče, otroke so iz šole pometali in jo zdaj podirajo."

Ta je pa lepa. Kaj pa zdaj? Novica se je razširila. Najvročejšnji izmed mojih vernih so se zbrali pred postajo in so bili pripravljeni na boj. Samo še mojega pove-

lja so čakali. Jaz pa sem sledil navodila svojega angela varuha in sem sklenil, da ne bom ničesar prenačljeno ukrenil. Pomiril sem ljudi, o dogodku pa sem nemudoma obvestil svoje prijatelje v Kalkuti. Pa je prišla bomba.

Takoj drugi dan je prišel zastopnik policije s poveljem od okrožnega predstojnika. Zemindarju je bilo prepovedano zasesti sporno ozemlje. Proti tistim pa, ki so se najbolj pregrešili z onečaščenjem krščanske cerkve, je bilo izdanih kar osem zapornih povelj.

MILO CENEJŠE KAKOR PA GNOJ.

Poroča bengalski misijonar.

RABIL sem nekaj kravjeka, da bi po bengalskem običaju očistil in potlakal šolo. Razposlal sem dečke, naj ga pri velikodušnih vaščanih naprosijo. A Ponču mi je kmalu brez sape priteklo povedat: "Oče, Sukuntola mi je kravjek ukradla." Počasi sem dejal: "Ponču, to je pa resna zadeva."

Ponču je bil pobič svojih deset let star. Sukuntola pa je mati več otrok. Vaška čarovnica je, prava coprnica. "Ponču, pojdi in reci Sukuntoli, da mi mora tisti kravjek vrniti."

Čez pet minut se Ponču vrne: "Oče, Sukuntola noče." "Ponču, bodi možat. Kaj bi se bal. Povrni se s kom izmed vrstnikov in zahtevaj svoje."

Pet minut kasneje sta se vrnila oba: "Oče, natepsti nau je hotela, pa sva zbežala."

"Ponču," sem dejal. "Jaz rabim kravjeka za šolo. Za vsako ceno. Koliko ga je bilo?"

"Samo ena kepa."

"Pokliči služabnika."

Zvesti Ruben se je prikazal. "Ruben, pojdi s tema dečkoma pa mi takoj prinesite moj kravjek."

Čez pet minut se je Ruben z dečkoma prikazal: "Oče, Sukuntola gnoja ne da. Pravi, da je njen."

"Veš kaj, Ruben? Vzemi vso šolo s seboj, pa mi prinesite kravjek." In Ruben je odšel s Pončem in z vso šolo.

Dve minuti kasneje se dvignil v vasi hrušč, pokanje in zbor vriščev glasov.

Deset minut kasneje je nekaj nog priteklo na dvorišče. Ponču je zmagoslavno vihtel pred menoj kepo kravjeka. Manj zmagoslavno je prisopihal Ruben. Celokrvavljen je bil, ker ga je Sukuntola premikastila. A Ruben ji je palico izvil in ji je z obrestmi povrnil.

Stvar je šla pred sodišče. Predsednik naše Zveze (kakšnih 15 vasi skupaj) je bil o sporu obveščen in je prišel v Morapaj. Tu je otvoril svečan zbor. Vsi možje so bili navzoči. Desetletni Ponču je moral prednje kot toženec. Fantič je zavekal, si obrisal obraz, potem pa se je razgovoril kot rojen pripovednik. Zagovor je bil sijajen. Bil je oproščen vsake krivde. Ruben pa je pravdo izgubil. — Predsednik ga je takole nagovoril: "Ruben, prav nič ti ne očitamo, ker si nabil to coprnico; to še ni noben prestopok; toda ker si jo natepel na njenih lastnih tleh, te moramo kaznovati. Plačal pa boš samo pet rupij (100 din). Vsi starešine so molče prikimali. — Nato je Sukuntola stopila pred zbor in je zahtevala tistih pet rupij zase. Glasno ugovarjanje od vseh strani jo je prekinilo. Predsednik je zapovedal, naj se tistih pet rupij ki jih bo plačal "Ruben", pridene vaški zakladnici za nakup šotornega pokrivala ki bo služilo za skupne vaške svečanosti.

Seveda sem bil tisti "Ruben", ki je plačal pet rupij kazni, jaz sam. Kravjek sem kajpada obdržal. Ampak od tistega dne namesto kravjeka za čiščenje šolskih tal rajši uporabljam poceni "Sunlight" milo.

Drobiž.

P. Hugo.

HITLER — DEMANTNI KANCLER.

Njegov prednik Bismark je znan v zgodovini pod imenom "železni kancler". Vse kaže, da ga hoče on prekositi in postati "demantni kancler". Demant je mnogo trši, kot železo. Tudi Hitlerjeva roka bolj kot Bismarkova. Njegove odredbe, ena radikalnejša kot druga kar dežujejo. Najbolj "pri srcu" so mu pa Judje. Nemško raso bi rad očistil zadnje kapljice judovske krvi, četudi se je morda že pred stoletji zmešala z njo in bila od nje že zdavnaj prekvašena. A če bo hotel biti pri tem čiščenju dosleden, bo moral tudi vse člane prejšnje cesarske dinastije pognati iz države oz. jim zabraniti povratek. Kajti neki mažarski učenjak je dokazal, da so tudi Hohenzollerci judovskega pokoljenja. Enako temeljito pometa z

vsem, ka je količkaj spominja na judovstvo. Celokrvav na cerkvene molitve se je spravil, da jih očisti judovskih ostalin. Tako se na koncu raznih molitev ne bo smelo več dostavljati Amen, ker je to judovska oz. hebrejska beseda, ampak: Tako daj Bog! In za veliko noč ne bo smel več doneti veseli Alleluja. Kajti tudi to je judovsko oz. hebrejsko, temveč: Hvalite Gospoda! Od velikopoteznosti do malenkosti in smešnosti je res samo en korak. Hitler ga je že naredil. In to je navadno začetek konca. Ko je cesar Jožef postal "brat zakristan", s tem da je določil koliko sme pri tej ali oni slovesnosti goreti in več sličnega, je bil kmalu prisiljen k boleznemu priznanju, da so se mu vsi reformni načrti ponesrečili.

KOMUNISTIČNE BESEDE IN DEJANJA.

Svoboda, enakost, bratstvo! To so trije vzori, zapisani že na zastavah francoske revolucije, za katere se bore tudi komunisti. Pa to so le krilate besede za tlačeno, brezpravno proletarsko maso. Dejanja so čisto druga. Ruski sovjeti, ki imajo vso moč v rokah, se pač ne morejo izgovarjati, da teh vzorov ne morejo uresničiti. Kako so jih uresničili med drugim glasno priča senzacionalna vest, s katero so nedolgo tega presenetili svet. Vest se kratko glasi: "Belomorski kanal, največji kanal na svetu je dovršen." S tem kanalom je ruska prestolnica Leningrad zvezana z Belim morjem. Prej so morali prekooceanski parniki po dolgi poti okrog Skandinavije v Belo morje. Kanal je dolg 226 km. Panama kanal

je dolg samo 82 km, sueški 164, belomorski ju tedaj glede dolžine daleč prekaša. A med tem ko so panamskega kopali 9 let, sueškega 10 let, je bil belomorski dovršen v poldrugem letu. Kako je bilo to mogoče, sovjeti ne povedo. Že vedo zakaj ne. Kajti gradilo ga je 150.000 kulakov ali domače povedano sužnjevi. Toliko jih je moralo zavihat rokave ko je bilo delo otvorjeno. A od te suženjske armade jih je videlo delo dovršeno samo 10.000. Vseh ostalih 140.000 je od biča svojih priganjačev, mraza, lakote in nalezljivih bolezni konec vzelo. Seveda so morali drugi stopiti na njih mesto, da je bilo število 150.000 vedno polno. Taka sta komunistična enakost in bratstvo.

BABILONSKI STOLP ŠT. 2.

S tem se namerava Francija na svoji svetovni razstavi l. 1937. ovekovečiti. Načrt zanj je že izdelan od najboljših inženirjev in arhitektov. Stolp bo visok 700 m (2310 čevljev). Zgrajen bo iz železobetona. Spodaj bo imel v premeru 150 m. Potem se bo vedno bolj zoževal, tako da bo vrh imel še 40 m širine. Odznotraj bo v spirali tekla 4-5 km dolga tlakovana cesta za avtomobile vseh vrst, tudi za težke tovarne avtomobile. Ti bodo vozili do 500 m višine. Tam bo garaža za 500 avtomobilov, restavrant z 2000 sedeži in hotel. Od tu dalje na vrh bodo vozili posebni lažji avtomobili. Za odvoz bo posebna cesta, nekaka spenjača, po kateri se bodo avtomobili z žičnimi

vrvmi počasi spuščali doli. Na vrhu stolpa bodo razni laboratoriji, zračne in sončne kopeli, gledališče, kino, meteorološka postaja in ogromni svetilnik, po katerem se bo stolp imenoval "Phare du monde" — svetilnik sveta. Njegovo svitlobo bodo videli celo zrakoplovci, ki se bodo v Londonu ali Amsterdamu dvignili v zrak. Ta zračni orjak naj bi bil spomenik "božanske" moderne tehnike ter obenem nekak izzivavni dokaz, da se ponosna in bogata Francija niti od Amerike, dežele nebotičnikov, ne pusti nadkriliti. Z drugimi besedami babilonski stolp št. 2, glasnik človeške ošabnosti. Upamo pa, da s svojimi razvalinami prej ali slej tudi glasnik kazni za to ošabnost.

JUBILEJ DUŠEVNEGA VELIKANA.

Cela Evropa se spominja 70 letnice pisatelja Herman Bahra. Kajti Bahrova dela, kot pravi vseučiliški profesor Dr. Nadler, pomenijo duševni atlas Evrope zadnjih 40 let. Spričevalo, ki je dano le redkim možem! Do 50 letnice svojega življenja je bil pravi Robinzon. Ves vset je prebredel in vse je poskusil. Sam priznava, da kjer je bil v zadnjih 40. letih kak boj za resnico, je bil zraven, pa tudi kjerkoli je bil boj za kako zmoto in prevaro. Dasi rojen katoličan, je hotel vse osebno poskusiti in preizkusiti. Danes se je vrnil iz širokega sveta naturalist, jutri ateist, potem anarhist itd. Kot leposlovni umetnik je bil impresijonist, simbolist, ekspresijonist in kakor se

že ti leposlovni toki imenujejo. Toda v nobeni teh šol ni našel, kar je njegovo srce iskalo, notranjega miru. Končno se je med vojno vrnil s celo dušo nazaj k praktičnemu krščanstvu in tu obstal trdno zasidran v živo vero. Taka so navadno pota res pravih veleduhov in iskateljev resnice. Prej ali slej zajadrajajo s širnega razburjenega morja v mirni pristan resnice, k Bogu in materi Cerкви in se ju z naravnost strastno ljubeznijo oklenejo. A kak napol izobražen gobezdač misli, da je vera kvečjemu še za kake analfabete. Je pač vedno res: Globoko znanje vodi k Bogu, polovičarsko pa k vragu.

KJE JE SOCIALNA PRAVIČNOST.

Katoliška sociologija sicer odločno brani zasebno last proti socializmu in komunizmu, a prav tako odločno je proti neomejeni zasebni lasti, kot

jo zastopa gospodarski liberalizem. Ona uči in je vedno učila, da je lastninska pravica bistveno tudi socialnega značaja. To se pravi, če ima

eden odločno preveč, drugi pa odločno premalo za svoje vsestranske življenjske potrebe, ne samo ljubezen, ampak socialna pravičnost zahteva, da je treba prepad zravovati, kajti njena dolžnost je skrbeti, za občni blagor. Naša zlata Amerika te dolžnosti dolgo ni hotela uvideti. Število njenih brezposelnih je šlo že v debele milijone in število brezdomcev v tisoče, ko so dolarski magnati še vedno plavali v zlatu in bujnem razkošju, v potrdilo nekaj števil: Do NRA sedanjega predsednika so imeli prezidenti raznih velepodjetij ogromne letne plače. Tako je znašala plača predsednika "Bethlehem Steel Corp." letno nad milijon dolarjev. Predsednik "Penna. Railroad Co." je dobival letno \$109.000. Predsednik "Metropolitan Life Insurance Company" \$200.000 letno.

Podpredsednik iste družbe pa \$125.000 na leto. Predsednik "Mutual Life Insurance Company" je prejemal letnih \$125.000. Enako predsednik "Prudential Life Insurance Company" in "New York Life Insurance Co." Po pravilih zgoraj omenjene Rooseveltove NRA poslej noben teh predsednikov ne bo smel imeti preko \$25.000 letne plače. To je pač radikalna redukcija, a spričo milijonov nemaničev, ki so prav tako dobri, če ne boljši državljanji strica Sama, še premalo radikalna. Toda, koliko je pa še drugih, ki kljub razkošnemu življenju ne vedo kam z denarjem, tako da ob smrti za svoje mačke in pse kapitale nalagajo, a jih ta redukcija ni zadela. O, socialna pravičnost ima še dosti dela! Samo kje je?

BO TREBA POTRPLJENJA.

Nekateri so od NRA pričakovali kar čudežnega preobrata žalostnih ekonomskih razmer, ki nas že toliko časa tlačijo. Vsi ti so kajpada razočarani in zbijajo najrazličnejše, bolj ali manj posrečene šale iz NRA in plavega orla. Znani radio-apostol Rev. Coughlin sicer tudi priznava, da bi bili vspehi lahko boljši. Da niso, ni kriva zvezna vlada, ampak razni krajevni organi in morda tudi kaki "graftarji", ki so preveč cincali

z razpisom krajevnih javnih del, da bi ljudstvo dobilo delo. Zdaj je pa že prepozno in bo treba čakati pomladi. Kljub temu je po ugotovitvah "American Federation of Labor" od marca do avgusta dobilo delo 2.800.000 brezposelnih. V sledečih dveh mesecih pa zopet nad poldrugi milijon. Povratka prosperitete pa po mnenju Rev. Coughlina pred štirimi ali petimi leti ni pričakovati. Bo treba tedaj še precej potrpljenja.

ALI KATOLICIZEM ALI ATEIZEM.

Teh dveh je bodočnost. Tako se je izrazil eden najznamenitejših protestantskih pridigarjev naših dni, Dr. Viljem Edwin Orchard. A pred nekaj meseci je prestopil v katoliško cerkev in se zdaj pripravlja, da postane katoliški duhovnik. Ko je oktobra prišel s čičaške razstave, o kateri se je precej nepovoljno izrazil, v New York, so ga obsuli njujorški časnikarji z raznimi vprašanji. Med njimi je bilo tudi to, čegava misli da bo bo-

dočnost. Po njegovem prepričanju je svet iz sedanjega babilona zopet na potu vere in sicer edino prave katoliške vere, tedaj na poti proti Rimu. V Angliji je to posebno očitno, kjer se inteligenca vedno bolj obrača proti Rimu. Oni pa ki so preoholi, da bi z izgubljenim sinom zaklicali: Vzdignil se bom in pojdem nazaj k svojemu očetu, bodo vtonili v ateizem. Vse drugo kar zdaj še životari in slepari, bo zginilo v muzej zgodovine.

PREZIDENT ROOSEVELT O POMENU VERE.

Da so nazori našega sedanjega predsednika Mr. Roosevelta o veri, posebno pa o katoliški veri, vse drugačni kot njegovega prednika Mr. Hooverja, o tem imamo že dosti dokazov. V Hooverjevem kabinetu ni bilo nobenega katoličana. Tu vsa druga važnejša mesta so bila zasedena po protestantih in Judih. V Rooseveltovem kabinetu je poštni državni tajnik Mr. Farley katoličan. Tudi državni pravni tajnik Mr. Walsh, ki je žal pred nastopom svoje službe nagloma umrl, je bil katoličan. Guvernerja filipinski in portoriški, Mr.

Murphy in Mr. Gore sta izrazita katoličana. Med intimnimi svetovavci predsednika je prav tako več katoličanov. Ob raznih prilikah je Mr. Roosevelt jasno in odločno povdaril pomen vere in napravil posebni poklon katoliški veri. Najizrazitejše in nekako ostentativno pa je govoril o pomenu vere na kongresu katoliškega dobrodelja v New Yorku dne 1. okt. To-le je povedal: "Ameriški narod še vedno priznava, uverjen sem, da zdaj s trdnejšo vero priznava kot kedaj prej, da so duhovne vrednote mnogo tehtnejše od mate-

rialnih. Narodi drugih držav — dobro premišljeno to pravim — ki so bili priča, kako mu hočejo naravno pravo verovati v Boga in po tej veri živeti potom prepovedi in postav uničiti, so v vseh takih znanih slučajih prej ali slej prišli do spoznanja, da se dotični zastoj borijo proti nečem, kar je vrojeno, bistveno, nesmrtno ter v resnici po-

trebno človeški družbi, kar se je v vseh stoletjih izkazalo kot bistven predpogoj stalnega napredka. O veri govorim." Te odkrite, moške besede so bile očitno naperjene proti Rusiji in upamo, da jih je imel Mr. Litvinov priliko slišati iz predsednikovih ust samih.

VERA IN VZGOJA.

Da je vzgoja brez vere hiša zidana na pesek, o tem smo vsaj mi katoličani do dna duše prepričani. To tudi ob vsaki priliki povdarjamo in se z vso odločnostjo borimo za versko vzgojo mladine. Toda naš glas je često glas vpijočega v puščavi. Pravijo, da mi pač moramo tako govoriti, ker je to v našem lastnem interesu. Zato nas veseli, če kdo, kateremu se ne more očitati, da govori v lastnem interesu, da duška istemu prepričanju. Zlasti še z zadovoljstvom poslušamo take izjave iz ust prominentnih in izkušenih mož. Pred kratkim smo čuli neko tako izjavo iz ust angleškega ministra za vzgojo Lord Irwina, ki ni katoličan. Ob otvoritvi ženskega učiteljskega v Liverpoolu je izrekel sledeče pomembne besede:

"Vsak vzgojni zavod, če hoče prav vršiti svoje poslanstvo, mora po moji sodbi temeljiti na veri. Kajti bolj in bolj se vrača spoznanje, da je vera bistven predpogoj značaja. Današnje dni se prav nič ne obotavljam izraziti svojega prepri-

čanja, da noben državni vzgojni zistem ne more prezreti tega življenskega vzgojnega činitelja. Če je res, da mi hočemo vzgojo značajev in hočete vi res vzgajati prave značaje, in če je res, o čemer sem jaz prepričan, da je možno vzgojiti prave značaje samo s pomočjo vere, potem je tudi res, da ne zadostuje samo formalna verska vzgoja, z vbijanjem verskih nauk v glavo, temveč ona, ki z zgledom osebnega prepričanja in lastnega navdušenja ogreva in dviga. Mnogi izmed nas, katerih spomin sega daleč nazaj, vemo, da bi nekdanj povdarjanje takih le stvari zadelo na ogorčen protest. Toda danes bi moral biti slep, če ne bi videl, kako je Anglija vse križem glede tega spremenila svojo sodbo. In to radi prepričanja, da je prišel čas, ko morajo krščanski narodi, katerekoli veroizpovedi, z ramo ob rami v boj za versko vzgojo, če hočejo rešiti domovino in svet iz nevarnega položaja."

PROMINENTEN KONVERTIT.

Dr. Herbert Ellsworth Cory, javnosti znan kot najizobraženejši profesor washingtonske državne univerze, je prestopil v katoliško cerkev. Dr. Cory je petdesetletnik. Njegova žena je rojena katoličanka. A ni po njenem vplivanju prestopil v katoliško cerkev. Pravi, da mu je dala prvo pobudo za to njegova mati, ki je bila tudi iskateljica resnice. Prvotno je bila kongregacionalistka. Potem je prestopila v episkopalno cerkev. A tudi tam je čutila, da še ni našla prave matere. Pripravljala se je na prestop v katoliško cerkev, a jo je smrt prehitela. On je bil začasa njene smrti profesor v dominikanskem

kolegiju San Rafael v Californiji, kjer je imel priliko katolicizem od blizu spoznavati. A so pretekla še leta, preden se ga je oklenil. Potem ko je bil na Harvard vseučilišču 1910 promoviran za doktorja modroslovja, je bil osem let profesor na kalifornijski državni univerzi. Nato štiri leta na Hopkins vseučilišču. Zadnjih deset let pa je bil dika profesorskega kolegija washingtonske državne univerze. Spisal je več strokovnjaških del in bil član različnih znanstvenih družb. Končno pobudo za prestop mu je dal Rev. Goldrick, S. J., ki je bil nekdanj njegov učenec in pri predavanju modroslovja zavračal njegovo zmoto.

KJER KOMUNISTI GOSPODARIJO.

Tam bi se po njih obljubah in nauku vendar ne smela ponavljati ona žalostna svetopisemska zgodba o bogatinu in Lazarju, bogatinu za bogato obloženo mizo, in ubogem Lazarju, pod mizo. Pa ravno kjer komunisti gospodarijo je ta zgodba na dnevnem redu. Ruska Ukrajina, znana kot žitnica Evrope, bi vsaj kruha ne smela nikoli stradati. A kaj čujemo? Da tam ljudje v masah lakote umi-

rajo. Ukrajinski delegati so na konferenci evropskih narodnih manjšin v Švici vedeli povedati, da stoje ob železnicah dolgi špalirji sestradanega ljudstva, ki s povzdignjenimi rokami prosijo mimo se vozeče potnike, naj jim vržejo košček kruha. Na Kavkazu je bila ljudem pobrana vsa živina, pse, mačke in drugo tako živad so pa sami poklali in pojedli. Tako je, kjer komunisti gospodarijo.

Decemberske misli.

J. C. S.

ALI si moremo misliti svetovno zgodovino brez sodelovanja onih, ki jih imenujemo velike može v zgodovini? Ali si moremo misliti svetovni potek brez Hanibala, Cezarja, Karola Velikega, Gregorja VII., Napoleona, Bismarcka, Clemenceau-a, Brianda? — Ne, ne moremo. Nikakor si ne moremo predstavljati, kaj bi se bilo zgodilo z zgodovino človeštva, ko bi bil zmagal Hanibal in z njim punska kultura proti Rimu; ko bi bil Cezar zatrl zaroto in mogel še kaka desetletja delati; ko bi bil menih Hildebrand ostal v svoji celici, mesto da je vpeljal neustrašeno velikanske reforme v cerkvi; ko bi bili Napoleona postavili pred sodišče in ga obsodili na smrt. . . Ne, ne moremo si napraviti nikake slike od svetovne zgodovine, ko bi bilo prišlo v življenju mož, ki so tako globoko posegali v potek in razvoj zgodovine, kaj "vmes". Rekel bo morda kdo: Bi nam bil dal čas pa druge može. Dobro, priznajmo to, bili bi pač to "drugi" možje in bi bili imeli "drug" način, kako poseči v zgodovino. In marsikaj bi bilo "drugače" v knjigah zgodovine, precej različno od tega, kar beremo sedaj.

Toda — da preidemo na drugo polje — kaj bi bila svetovna zgodovina brez Benedikta iz Nursije, brez Frančiška iz Asizi, brez Ignacija iz Loyole? Cerkvene zgodovine si niti ne moremo predstavljati brez teh mož. Mislimo si iz zgodovine proč Lutra, Henrika VIII., sploh vse voditelje katoliške misli in njihove nasprotnike od renesance in reformacije pa do naše dobe. . .

Toda pomislimo še nekaj drugega. Mislimo nas same sebe proč iz sveta, vsaj za kratek čas tega razmišljanja! Mislimo si, da nas nikoli ni bilo, da nismo bili nikoli rojeni! Mislimo si to!

Na prvi pogled se bo nam zdelo, da bi kaj malo pomenilo ali smo tu ali nismo. Mogoče, da je taka skromnost ocenjevanja samega sebe umestna. Če pa globlje mislimo, bomo prišli pa do drugega sklepa. Do sklepa namreč, da pomeni zelo veliko, če smo tu ali nismo. Kamen, ki je padel v vodo človeštva, je povzročil valovnate krožke, ki postajajo čimdalje večji. In iz tega vzroka ne more odstraniti iz zgodovine sveta nas samih, kakor ne Hanibala, Cezarja in drugih "velikih" mož, četudi se naša dela od daleka ne morejo meriti z njihovimi deli. Pomislimo, s koliko ljudmi smo tekom življenja prišli v dotiko in kako smo na nje vplivali! Na vsakega smo napravili kak utis. Vsak je od nas nekaj vzel, ali kaj dobrega ali pa slabega. Če smo tudi le mala

zrnca ob peskovitem morskem obrežju, ti utisi se ne dajo izbrisati.

Je pravzaprav to jako globoka misel: Potek sveta se ne da misliti brez mene. Brez mene bi bil vsedružen. Marsikaj bi se ne bilo zgodilo, ko bi jaz ne bil dal povoda. Marsikaj bi bilo drugače prišlo, ko bi moje poseganje vmes ne bilo razvoju stvari vtisnilo prav poseben pečat. Marsikaka tolažilna beseda bi bila izostala, pa sem bil jaz poklican, da sem tolažil. Marsikako dobro delo bi bilo izostalo, pa sem bil jaz poklican, da sem ga storil, ali pa da sem dal vzpodbudo k temu. Rekli bote morda: Saj gre brez mene tudi v svetu. — Seveda gre in bi šlo, šlo brez mene, brez tebe in brez kakega drugega. Šlo bi pa seveda drugače, kakor gre sedaj.

Boljše? — To je vprašanje, za katero gre. Bi šlo boljše, ko bi mene ne bilo? Pospešujem dobro ali je zaviram? Sem idealen vzor ali v pohujšanje? Zvezda, k kateri se oziramo, ali vešča v močvirju?

Razun Boga tega nikdo bolje ne ve, ko mi sami. Samo to lahko rečem. Ako služimo minljivim stvarim tega sveta, potem je boljše, da bi nas ne bilo. Če pa služimo večnim stvarim, potem sled naših zemskih dni ne bo ostala brez sledu za večnost.

Kaj pa je to: Večne stvari?

V prvi vrsti je misel na večnega Boga. Misel, da je on izvor in cilj našega življenja, nas mora docela prešinjati. Bil je čas na svetu, ko nas še ni bilo, in bo prišel čas, ko nas več ne bo. Med obema dobama leži minljivo pozemsko življenje. Ta čas, ta doba je last našega Boga. Ni treba, da moramo vedno klečati na kolenih, lepo lahko opravljamo svoja vsakdanja dela in vendar služimo Bogu z vernim zaupanjem, izpolnjevanjem njegove svete volje in naših dolžnosti, da imamo vedno večni cilj pred očmi.

Večni cilj. Je to druga stvar, na katero moramo misliti. Ne bodimo kakor popotnik, ki si mora iskati svojo domačijo v temi in snežnih viharjih in ki je tako neumen, da obleži ob poti. Kako reže mrzel veter v meso, kako vabijo mamljivi glasovi: Le odpocij si! Če jih posluša, ne bo nikoli videl domačije. Zato — na noge! Ne odlašaj! Misli na dragulj, ki ga nosiš seboj! Ta dragulj je tvoja duša; to moraš prinesiti domu k večnemu Bogu!

Naša duša je tretje, na kar moramo misliti. Je zrcalo, v katerem se mora zrcaliti Bog — ne

umaži tega zrcala! Je kakor kozarec iz finega stekla — ne zdrobi ga! Je čisto uglašena struna — ne razglasi je! Je kakor trepetajoča ptičica — ne pusti roparske tice do nje! Je kakor čist studenec — ne zastrupi ga! Je kakor bela cvetka — ne potrgaj ji listov! Je kakor goreč plamen — ne ugasni ga! Je kakor otrok v belem oblačilu — ne umaži ga! Je kakor oster meč —

Služi večnim stvarjem, pa tvoj sled ne bo izginil. Ne rekaj, da si bil na svetu. Izpolnil boš mesto, ki ti ga je Bog odločil.

In služi večnim stvarjem tudi pri drugih! Pomagaj, kolikor moreš, da se svet izpremeni v krasno rodovitno polje, v pravi vrt božji; da se ne bo nobeden boril, katerega bi ti ne naučil zmagati; da ne bo nikdo trpel, da bi ga ne naučil, voljno prenašati; naj nikdo ne prosí, da bi ga ne

uslišal; pouči vsakega, ki je pouka potreben! Stori, kar v tvoji moči, da bodo oči žarele, da bodo srca čistejša, roke pridnejše, noge varneje na poti k dobremu! Da bodo usahnile solze, oz. da bodo tekle v božje roke; da bodo odbite vse kletvine s tvojim blagoslavljanjem; da boš vlival v rane grehov kot usmiljen Samarijan vino kesanja in olje odpuščajoče milosti božje! Stori, kar v tvoji moči, da bodo ljudje poznali Boga. In kjer ti bodo tvoj trud in tvoje delo plačevali z zaničevanjem, sramotanjem, bodi večji, kakor ti, ki te krivo sodijo — moli, premaguj se, odpuščaj!

Stori to, pa ne boš živel zastonj!

Potem boš vedel — posebno sedaj ob Novem letu — odgovor na vprašanje: "Čemu?" tvojega življenja. Odgovor je: "Za Boga!"

Nove potrebe -- nove žrtve.

Rev. J. C. S.

BOG pošilja svoji cerkvi preganjanja, trpljenje in razne preskušnje, pošilja in poziva vedno nove delavce in jim daje moč in lastnosti, kako se upreti in odstraniti nove nevarnosti. Dokazuje za to vidimo lahko v zgodovini katoliške cerkve, vidimo pa to posebno pri najnovjših dogodkih na Španskem.

Dokler so imeli na Španskem katoliško vlado, dokler so se katoličani čutili varne, se jim ni zdelo potrebno, da bi cerkev, oz. verno katoliško ljudstvo branili; ko pa so katoličani po spremembi vlade in sovražnem postopanju proti cerkvi in veri spoznali grozečo jim nevarnost, so hočeš nočeš morali zgrabiti za orožje, ki ga jim svet daje, in to orožje je — tisk.

Tisk pa, ki se je pokazal pri novem režimu potrebnim, zahteval je nove, velike žrtve v prospah katoliškega tiska, in te žrtve so prinesli. Izdajatelj katoliškega dnevnika "El Debate" in drugih izvrstnih mesečnikov je uvidel, da dosedanji tiskarski stroji in naprave ne zadoščajo nikakor silnemu navalu dela, zato je bil prisiljen kupiti nove stroje, in kupil je najmodernejše v Zd. državah. So to štirje rotacijski stroji posebne hitrosti, naročeni v Plainfield, N. J., pred kratkim so došli v Madrid in bili postavljeni. Kakor rečem, so to stroji najbolj modernega tipa, v uri je močče natisniti 50,000 izvodov po 48 strani, ali 290,000 iztisov na 8 straneh. Teža strojev znaša 250 ton, in so stali ti stroji brez prevoznine, postavljanja in drugih stroško 2,000,000 španskih pezet.

Katoliški tiskovni centrum upa sedaj, da bo

lahko razširil svoje časnikarsko delo, da bo lahko izdajal vsakdanji popoldanski list in brošure. Tisk je možen v istem času v 4 barvah.

Dnevnik "El Debate" si je postavil lastno hišo za 6,000,000 pezet. Je to eden največjih časnikov v Evropi. Njegov razvoj tekom 21 let je zanimiv in občudovanja vreden. Ko je pričel izhajati, ni imel lastne tiskarne in lastnega urada, bil je samo nekaka priloga uradnega lista "El Munao". Sedaj lastuje razum prvovrstne tiskarne, krasnega poslopja in izvrstno urejenega urada celo vrsto pokrajinskih listov, ima lastno poročevalsko agenturo in posebno šolo za časnikarje. Editorial Catholica predstavlja danes na Španskem brezdvomno najbolj urejeno tiskarsko podjetje v celi Evropi.

To bi si morali vzeti v pouk in resen opomin tudi mi katoliški Slovenci v Zd. državah. Nima mo ničesar proti pametni kritiki, toda same tožbe, samo zdihovanja, samo opozarjanja na razne napake in nedostatke, nam ne pomagajo nič, naših listov ne bodo podprla ali utrdila. Je treba silnega, konstruktivnega dela, to pa ne samo od strani posameznikov, ampak na celi liniji — v vsem našem katoliškem taboru. In če je res, da je tisk velesila, in če hočemo pomeniti, veljati nekaj pred nami samimi in pred svetom, treba v prvi vrsti poskrbeti za izpopolnjenje in razširjenje našega tiska. Če postajajo razne nevarnosti med nami, rasti morajo tudi žrtve, rasti mora tudi delo!

Zato pa v novem letu na delo za razširjenje katoliškega časopisja!

Brat Antonin se zahvaljuje in pravi:

Na svojem potovanju po Kansas in Colorado, kakor tudi po krajih domače države Illinois sem zopet prejemal vsepovsod prijazni sprejem in dobrodošlico. Moram se tem potom zahvaliti ljubim dobrotnikom, predvsem preč. duhovnikom, ki so mi šli tako dobrohotno na roko. Bog plačaj vsem.

Uredil sem v uradu upravnništva vse, za kar ste me prosili naročniki. Znanprej bo vse točno naslovljeno in točno odrajtano. Oprostijo naj tisti, ki po kaki pomoti lista prejemali niste. Bodite pa tudi vi natančni in vselej sporočite svoj novi naslov v slučaju, da ste se preselili. Danes je vsepovsod pravcato preseljevanje narodov, je prav težko imeti vse v redu.

Opozoril bi tem potom še na drugo veliko zmoto, v kateri žive naši rojaki zlasti po zapadu in drugod. Amerikanski Slovenec že več kot deset

let ni v rokah naše redovne provincije, temveč v rokah zasebnih lastnikov. Ave Marija z Amerikanskim Slovencem nima nič opraviti, pa tudi Amerikanski Slovenec nima z Ave Marijo nobene zveze. Edinost Publ. Co. je zasebna tiskovna družba. Torej se motite vi, ki mislite, da ste z naročnino na Amerikanskega Slovenca pomagali tudi Ave Mariji, da je to vse ena firma, da gre vse v en sklad, za študente. Nismo tega vedeli, da narod tega še ne ve. Nasprotni listi so sicer to trdili, pa smo menili, da to nalašč trde, sedaj pa vidimo, da to tudi drugi mislijo. Razločujte torej med obema listoma. Na svojem potovanju sem naletel na premnoge, ki so živeli v tem napačnem domnevanju, zato se čutim dolžnega, da jih na to opozorim.

Pozdravljam

BRAT ANTONIN ŠEGA, pot. zastopnik.

Molitvene zahvale.

Izredno me veseli, da sem bila uslišana v nujni zadevi. Priporočila sem se sv. Jožefu, Srcu Jezusovemu, predvsem pa našemu Frideriku Baragi. Bog daj, da bi ga lahko kaj kmalu častili na altarju. Zato bi morali moliti vsi.

Mrs. S. Shutte.

Zahvaljujem se Vsemogočnemu, da mi jeodelil pomoč na priprošnji Friderika Barage in blaženi Tereziji od Deteta Jezusa. Iskreno sem se priporočila, pa sem milost zadobila. Bog mi daj še nadaljnega zdravja in zadovoljnosti.

Mrs. Mary Grgovich.

Zahvaljujem se Brezmadežni za uslišano prošnjo. Tako hudo sem bila bolna, pa sem se zaobljubila Mariji in sem bila uslišana. Naj bi mi bil ohranjen zaklad zdravja še znanprej.

Neimenovana iz La Salle, Ill.

Zaobljubila sem se, da se bom javno zahvalila presv. Srcu Jezusovemu, Mariji, in sveti Tereziji, če mi ozdravi mož. Uslišana sem in s tem izpolnujem svojo dolžnost.

M. J., Duluth, Minn.

V zahvalo presv. Srcu, Lurški Mariji, sv. Tereziji in drugim svetim priprošnjikom priobčujem to zahvalo za zadobljeno zdravje.

S. K., Duluth, Minn.

Prisrčno se zahvaljujem božji Previdnosti, ki mi je naklonila milost zdravja po priprošnji Male Cvetke in Friderika Barage. Dolgo sem bila bolna, toda vrača se mi prejšna moč. Upam, da popolnoma okrevam.

Sestra K., Sheboygan, Wis.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomočnici in Frideriku Baragi, škofu in indijanskemu apostolu za milost v nujni zadevi.

Mrs. J. Jakša, Duluth, Minn.

Zahvaljujem se Vsemogočnemu za izredno milost, ki sem jo prejela. Bog zahvaljen in njegov blaženi spoznavavec Friderik Baraga.

Neimenovana, Chicago, Ill.

Darovi.

Dar za Ave Marijo:

M. Flalnik \$1, F. Germ 50c,
A. Stare \$1.

Zahvala:

M. Dragovan \$1, A. Novak \$5.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

A. Banks \$1.25, F. Gnidica
\$10, A. Prelesnik \$10.

Za lučke so poslali:

J. Kolenz 10c, M. Dragovan
Mrs. Fajfar 20c, I. Režek 50c,

\$1, F. Urh 50c, Mrs. Novlan 50c,
Mrs. Kaplan 50c, J. Vidmar 25c.

Kruh sv. Antona:

A. Sustarich \$15.

Za samostan:

M. Gorjanc \$2.

Za dijake:

J. Artach \$2, A. Sustarich \$2.

Za sv. maše so darovali:

M. Gorjanc \$1, M. Pavlesic
\$2, M. Hrebar \$1, J. Klepac \$1,

Mrs. Burgelj \$1, M. Hochevar
\$4, B. Trstenjak \$1, K. Modrcin
\$1, H. Gerčar \$1, M. Reed \$2.
Mrs. Pintar \$1, J. Krajeski \$1,
K. Cesar \$1, M. Tometz \$1, A.
Turlip \$4, F. Pier \$2, A. Spilak
\$5, N. N. \$1, M. Dragovan \$1, A.
Banks \$5, M. Uljan \$3, A. Muc
\$1, Mrs. Novlan \$3, J. Drassler
\$1, J. Želko \$1, M. Ortar \$5, Mrs.
A. Lumbert \$1, Agnes Klivc \$5,
J. Vidmar \$1, F. T. Parks \$5.
Mr. in Mrs. Zvokel \$1.50, N. N.
\$1.00.

VESELO OZGANILO.

Se je ostalo nekaj pristnega lemontskega medu od jesenske žetve. Tem potom oznanimo vsem, ki si žele lemontskega medu, naj se takoj javijo Patru Johnu v Lemontu, P. O. 608. Med, kakor veste sami, je eno najboljših domačih zdravil. Naj bo za prehlajenje ali druge nerednosti človeškega organizma in telesa. Najstarejše zdravilo je, kar jih pozna svet, pa tudi najboljše. Stavim, da je Father John zato tako zdrav in vedre volje, pri svojih 64 letih je še vedno živahen, kakor da bi bil v tridesetih, stavim, da je to zato, ker Father John tudi sam rad uživa čebelin sad.

Phone Canal 7172-3--

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY CO.**
FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na
6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na
15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podježja velja glavni telefon
Henderson 2088

